

Asta Kujala

Miksi MTV Uutiset livestriimaa?

Suora verkkolähetys uutisjournalismin välineenä

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Medianomi YAMK

Mediatuottaminen

Opinnäytetyö

21.9.2017

Tekijä(t) Otsikko	Asta Kujala Miksi MTV Uutiset livestriimaa – Suora verkkolähetys uutisjournalismin välineenä
Sivumäärä Aika	61 sivua 21.09.2017
Tutkinto	Medianomi YAMK
Koulutusohjelma	Mediatuottamisen koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Mediatuottaminen
Ohjaaja(t)	Lehtori Antti Pönni
<p>Tutkimuksessa tarkastellaan livestriimausta uutisjournalismin välineenä MTV Uutisissa. Livestriimauksella tarkoitetaan tässä yhteydessä verkkoympäristössä katsottavaksi tarkoitettua uutiseen liittyvää suoraa lähetystä. Oleellista on erottaa livestriimaus videotuonnoista, koska tässä on kyse nimenomaan asian näyttämistä suorana eli reaaliaikaisena.</p> <p>Tutkimuksella halutaan muodostaa analyttinen kokonaiskuvan MTV Uutisten livestriimauksista, niiden sisällöstä ja työprosessista uutistoimituksen sisällä. Tutkimusaineistoni koostuu MTV Uutisten livestriimauspäätöksiin vaikuttavien avainhenkilöiden teemahaastatteluilta, joita on analysoitu laadullisin metodein.</p> <p>MTV Uutisissa pyritään livestriimauksella vastaamaan uutisjournalismin reaaliaikaisuuden vaateeseen, jonka on käynnistänyt digitaalisuuden ja mobiiliteknologian huima kehitys ja tätä kautta median käytön muutos. Haastateltavat korostivat livestriimauksien todistusvoimaa ja livearvoa, koska uutinen on mahdollista nähdä sen välityksellä suorana. Tärkeänä pidettiin sitä, että katsojalle pystytään antamaan lupaus striimin sisällöstä etukäteen ja sitten täyttämään striimissä nämä odotukset.</p> <p>Kiinnostavuus ja visuaalisuus kriteereinä nousivat vahvasti esille teemahaastatteluissa, ja nämä nähtiin tärkeiksi kriteereiksi MTV Uutisissa livestriimauksien yhteydessä perinteisten uutiskriteereiden rinnalla. Kriteeristössä oli havaittavissa painotuseroja vastaajien kesken. Mobiilitekemiselle annettiin tutkimusaineistossa myös painoarvoa. Sitä hahmoteltiin yhtä merkittäväksi toimittajan työkaluksi kuin ennen olivat kynä ja paperi.</p> <p>Tutkimusaineiston pohjalta voi vetää johtopäätöksen, että uutistoiminnan muutos on muuttanut toimittamista, koska reaaliaikaisuuden lisääntyessä toimittajan pitää pystyä analysoimaan tietoja lähes reaaliaikaisesti. Tutkijan ja toimittajan roolin voi nähdä lähentyvän toisiinsa.</p> <p>Aidon vuorovaikutuksen lisääminen tulevaisuuden livestriimeihin nähtiin yhtenä mahdollisena kehityssuuntana. Varmana voi pitää ainoastaan sitä, että liikkuvan kuvan voittokulku ei ole uutisjournalismissa pysähtynyt.</p>	
Avainsanat	Uutisjournalismi, digitaalinen media, livestriimaus, suora lähetys

Author(s) Title Number of Pages Date	Asta Kujala Why MTV News livestreams – Streaming as part of news journalism 61 pages 21 September 2017
Degree	Master of Culture and Arts
Degree Programme	Media Production
Specialisation option	Media Production and Management
Instructor(s)	Antti Pönni, Senior Lecturer
<p>The purpose of this study was to focus on livestreaming on MTV News and streaming as a part of news journalism. In this thesis livestreaming is taken to mean live broadcasting about news events in the web environment and the main focus is on live material instead of recorded or video material.</p> <p>The research method was theme interviews. Seven key persons of livestreaming on MTV News were interviewed for this thesis. Because the focus is on the content of live streaming, the qualitative method was used. The themes of the interviews were the streaming concept, the goal of streaming, the reason for livestreaming, news competition and the future. As a result, enough information about streaming as a part of news journalism on MTV News was gained. The goal was to give MTV News an understanding of their current live streaming methods. The goal was achieved.</p> <p>The starting point of this study was the situation media faces today. Nowadays video and special live streaming are in a bigger role in news journalism. Viewers want to see news events live, not only afterwards on evening TV news shows. At the same time news journalism and journalists are forced to change. They have to be able to provide analysis of events immediately and continuously. Mobile journalism and mobile technology have sped up the development of media and online news journalism, which can be noticed by reviewing this research as well.</p> <p>The results show that there are different needs for livestreaming and everyday news. Based on this study, an important value is the attractiveness of the news or visual factors in MTV News livestreaming. Livestreaming was met by disagreement by the interviewees. Most disagreement occurred on the content of the stream. Some interviewees valued more traditional news topics whereas others wanted to include lighter and more entertaining news as well.</p> <p>In conclusion, one could say that video and livestreaming, in one way or another, will have a bigger role in news journalism. The news industry just has to accept the fact that almost everything has to be live – and online.</p>	
Keywords	news journalism, digital media, livestreaming, live broadcasting

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Keskeiset käsitteet ja niiden määrittely	7
2.1	Livestriimaus	7
2.2	Uutisjournalismi	9
2.3	MTV Uutiset ja livestriimaus	11
3	Tutkimusmenetelmä	13
3.1	Tutkimuksen tavoite	13
3.2	Tutkimusmenetelmän valinta ja metodi	14
3.3	Haastattelujen teemat	16
3.4	Haastateltavien valinta	17
3.5	Haastattelujen käytännön toteutus	18
4	Livestriimaus uutisjournalismin osana	20
4.1	Nopeuden vaatimuksesta reaaliaikaisuuteen	23
4.2	Kun nopeus ei enää riitä	25
5	Livetriimaus MTV Uutisissa	29
5.1	Millainen on hyvä ja huono livestriimi?	31
5.2	Livestriimauksen tavoitteet	38
5.3	Livestriimauksen kriteerit	41
5.4	Kriteeristön painotuserot	43
5.5	Kiinnostavuus ja visuaalisuus	44
5.6	Livestriimauksen tulevaisuus	47
5.7	Yhteenveto tuloksista	51
6	Loppupäätelmät ja kehitysideat	53
	Lähteet	59
	Liitteet	
	Liite 1. Teemahaastattelun kysymysrunko	

1 Johdanto

Mediakentän vuodesta toiseen jatkuva murros on pakottanut muun median mukana myös sähköisen uutisjournalismin hakemaan uusia muotoja ja julkaisualustoja. Livestriimaus eli tässä yhteydessä uutistapahtumien esittäminen suorana lähetyksenä eri verkkoalustoille on yksi tällainen muoto, joka viime vuosien aikana vakiinnuttanut paikkansa kotimaisessa uutisjournalismissa. Livestriimaus uutisjournalismin välineenä on tämän tutkimuksen keskiössä nimenomaan MTV Uutisten näkökulmasta.

Uutisia ei ole enää pitkään aikaan kulutettu pelkästään televisiota katsoen, netin uutissivuja ja sanomalehtiä tai digilehtiä lukien. Journalismia kulutetaan kiihtyvällä tahdilla yhä enemmän älypuhelimien ruudulta eri tavoilla, muun muassa sosiaalista mediaa hyödyntämällä. Tämä muutos on tuonut mukanaan sen, että liikkuva kuva on entistä helpommin saavutettavissa kaikkien taskussa olevalla laitteella eli puhelimella. Liikkuvan kuvan hyödyntäminen videoina ja suorina lähetyksinä hakee jatkuvasti muotoaan osana uutisjournalismia. Toki liikkuvalla kuvalla on aina ollut tärkeä rooli tiedonvälityksessä, mutta digitaalisuuden myötä sitä olisi mahdollista hyödyntää uudella tavalla uutistoiminnassa.

Olen työskennellyt journalismin parissa yli kymmenen vuotta, ja nämä vuodet ovat antaneet minulle ikään kuin aitiopaikan tarkastella alan muutoksia. Kun aloittelin alalla, minulle opetettiin Yleisradioon tekemässäni harjoittelussa radion nauhaeditointi. Toki silloin ääntä editoitiin jo digitaalisesti, mutta harjoittelijan tuli kuulemma osata myös ”tämä oikea tapa editoida”.

Verkkosisällön nousua seurasin ja myös osallistuin verkon roolin kasvattamiseen työskentelemällä ensimmäisenä MTV Interactiven toimittajana tv-ohjelmatuotannossa. Tuo tuotanto, johon MTV3-kanava satsasi oman verkkotoimittajan verran, oli *Popstars 2*. Sisältö oli tässä vaiheessa kuvaa, videota ja tekstiä. Pikkuhiljaa verkkosisältöihin alettiin satsata enemmän, ja nykyään verkko, reaaliaikaisuus ja livekuva ovat oleellisia elementtejä myös uutistuotannossa.

Oman historiani ja liikkuvan kuvan merkityksen kasvun myötä koen livestriimauksen tarkastelun uutisjournalismin välineenä erittäin kiinnostavaksi. Tutkimukseni avulla haluan ymmärtää alan muutosta paremmin ja muodostaa samalla myös käsityksen tai ainakin suuntaviivoja tulevast.

Vuonna 2014 Harto Pönkä (2014, 115) näki teoksessaan *Sosiaalisen median käsikirja* videopalveluiden merkityksen nousevan yhdessä muun sosiaalisen median kuluttamisen kanssa. Videoiden roolia tarkastellessaan Pönkä nostaa yhtenä esimerkkinä esiin verkkopalvelun kautta tapahtuvan videon suoratoiston eli striimin. Erityisesti suorana lähetettävät striimit, livestriimit, lisäävät yhteisön kokemusta, kun peliä tai vaikkapa tässä tutkimukseni tapauksessa uutistapahtumaa voi seurata suorana reaaliajassa.

Suorana koettavalla ja nähtävällä uutistapahtumalla on edelleen oma roolinsa, koska silloin katsojan on mahdollista olla tiedonlähteillä reaaliaikaisesti. Kukaan toimittaja ei ole näissä tilanteissa varsinaisesti toimittamassa sisältöä, vaan livestriimissä asiat näkyvät sellaisina kuin ne ovat, ilman suodattamia tai editointeja. Tämä on oman käsitykseni mukaan yksi merkittävä osa livestriimauksen lumoa ja kiinnostavuutta katsojan näkökulmasta.

Jos ajatellaan, että aiemmin ihmiset kerääntyivät suurten uutisten kohdalla televisioruutujen äärelle, niin nykyteknologia on mahdollistanut saman suoran uutisisällön esittämisen älypuhelinruuduilla. Livestriimaus mahdollistaa onnistuessaan yhteisöllisen kokemuksen, koska päivän mielenkiintoista uutista on mahdollisuus seurata reaaliaikaisesti ja parhaassa tapauksessa vielä asiasta samalla sosiaalisessa mediassa keskustellen ja kommentoiden. Katsoja voi kokea olevansa osa suurempaa yhteisöä ja ajan hermolla, vaikka olisikin konkreettisesti yksin älylaitteensa välityksellä seuraamassa tapahtumia. Livestriimaus on mainio väylä tämän toteuttamiseen.

Oxfordin yliopiston alainen journalismin tutkimuskeskus Reuters Institute on viime vuosina julkaissut *Journalism, media and technology trends and predictions* –raportteja, joihin on haastateltu toimitusten johtoa ympäri maailmaa. Vuoden 2017 julkaisuun näkemyksensä antoi 143 digitaalisuuden johtajaa 24 eri maasta. Voidaan siis puhua laajuudeltaan merkittävästä otoksesta. Heidän näkemystensä pohjalta peilataan mennyttä ja hahmotellaan tulevia käännteitä mediakentällä. Vuoden 2017 raportissa nostetaan esille huoli siitä, miten teknisten alustojen hurjan nopea muutos vaikuttaa tiedon laatuun ja demokratian tilaan. Valeuutiset ovat raportin mukaan nakertaneet kuluttajien luottamusta. (Newman 2017, 2.) Kun tähän vielä lisätään tosiseikka, että Donald Trumpin valinta Yhdysvaltojen presidentiksi on jo pelkästään ensimmäisen sadan päivän aikana asettanut totuuden aivan uuteen valoon, on helppo ennustaa, että median uskottavuutta ja faktoja tullaan jatkossa kiihtyvällä tahdilla horjuttamaan.

Näiden jatkuvien muutosten valossa koen mielenkiintoa tarkastella lopputyössäni livestriimauksia nimenomaan uutistoimituksen ja uutisjournalismin näkökulmasta. Koska rajaukseni kohdistuu ainoastaan uutisjournalismiin, tutkimukseni ulkopuolelle jäävät kaikki muut sisällöt. Millainen rooli uutisjournalismissa on asioiden näkemisestä suorana striimin välityksellä? Ajatellaanko uutistoimituksessa, että livestriimin tuottaminen kiinnostavasta uutistapahtumasta lisää journalismin uskottavuutta? Millaisen sisällön ajatellaan kiinnostavan kuluttajia toimituksen näkökulmasta? Onko livestriimi jo elänyt parhaimmat hetkensä vai vasta voimalla tulossa uutismaailmaan?

Nyt vuonna 2017 keskiöön tuntuu nousevan entistä enemmän videoiden sisältö. Vanha sanonta ”ei se määrä, vaan laatu” voisi tässäkin yhteydessä nostaa päätään varsinkin, kun seuraa alan keskusteluita. Enää liikkuvan kuvan tuottaminen oman organisaation tai yrityksen sivuille ei ole harvinaista, koska tekniikka on keventynyt merkittävästi ja riittävää laatua on mahdollista kuvata ja editoida vaikka omalla älypuhelimella. Keskeistä on huomata, että siis myös muut tahot kuin pelkästään uutismediat ja mediatilat ovat alkaneet tuottaa liikkuvaa kuvaa omiin tarpeisiinsa.

Liikkuvaa kuvaa tullaan toteuttamaan suorastaan liukuhihnalta, mutta kun videoita julkaistaan yhä useamman toimesta, moni liikkuvan kuvan sisällöstä päätyy kohinaksi internetin kaatopaikalle. Erityisesti live-video tulee menettämään merkitystään itseisarvona, elleivät olosuhteet, konteksti ja aikaikkuna erityisesti vaadi sitä välineeksi tunteiden ja tunnelman välittämiseen. (Lindholm 2016.)

Tässä yllä olevassa blogikirjoituksessa strategisen viestintätoimisto Ellun Kanojen viestinnän tekijä Martti Lindholm pohtii vuoden 2017 näkymiä ja trendejä mediakentällä. Halusin poimia tämän johdantoon, vaikka tässä sanotaan, että suorat sisällöt olisivat menettämässä merkitystään tietyissä tilanteissa. Olen Lindholmin kanssa samoilla linjoilla siinä mielessä, että suorissa sisältö on ratkaisevassa roolissa. Pelkkä suoran tekeminen ilman kiinnostavaa sisältöä on täysin turhaa.

Tarkastelen livestriimauksia tässä tutkimuksessani nimenomaan uutistoiminnan näkökulmasta. Siinä voi olla erittäin iso ero, onko striimin tuottanut journalistinen taho vai esimerkiksi asiaan liittyvä yritys. Sisällöllisesti voidaan monesti puhua täysin eri asioista. Tämä on mielestäni myös hyvin keskeistä ymmärtää tämän hetken mediamaisemassa.

Näitä tilanteita, joissa liikkuvan kuvan merkitys ei ole laskemassa, ovat mielestäni nimenomaan uutistapahtumat. Keskellä isoa breaking news –tyyppistä isoa uutista olosuhteet,

konteksti ja aikaikkuna erityisesti vaativat livestriimiä vastaamaan katsojien tiedonjanoon asiasta.

Jyväskylän yliopiston tutkija Turo Uskalin mukaan ”kuvalla on vaikutusta ja suoralla videokuvalla erityisesti”. Hän pitää hirmumyrsky Sandyn uutisointia vuonna 2012 ensimmäisenä hyvänä esimerkkinä suorana verkkokameroiden hyödyntämisestä uutisjournalismissa. Uskali käyttää tässä yhteydessä termiä livevideojournalismi. (Uskali 2013, 59.) Itse koen tuon termin varsin haastavaksi, koska video käsitteenä viittaa useasti juuri liikkuvan kuvan tallenteeseen. Video-sanan käyttäminen live tai suora-käsitteiden yhteydessä tuntuu hankalalta ja toisiaan poissulkevilta määrittelyiltä. Toki ymmärrän, että livevideojournalismi-termillä halutaan painottaa tässä yhteydessä suoraa liikkuvaa kuvaa, mutta siitä huolimatta käsite on mielestäni ontuva, vaikkakin ihan perusteltu.

Livestriimi vie katsojan suoraan tiedonlähteille, eikä kukaan ole tietoa toimittamassa tai käsittelemässä. Tämä ominaisuus voi monellakin tapaa olla yksi tärkeistä syistä siihen, miksi niin monet uutistalot tekevät livestriimejä omille suoratoistoalustoilleen. Tälle palvelulle voi olla jatkossa entistä enemmän kysyntää, jos ”valemediat” onnistuvat entistään horjuttamaan joidenkin väestöryhmien uskoa objektiiviseen journalismiin. Katsojan pääsy suorana esimerkiksi pääministeri Sipilän tiedotustilaisuuteen voi omalta osaltaan palauttaa uskoa toimittamiseen, kun on mahdollisuus nähdä tiedonanto ja myöhemmin mahdolliset aiheesta tehdyt journalistiset jutut. Livestriimauksen voidaan ajatella tässä valossa lisäävän journalismin avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Pidän tätä koko alan kannalta hyvänä suuntauksena.

Vuonna 2016 yli parikymmentä kotimaista päätoimittajaa julkaisi kannanoton luotettavan median puolesta. Tällä päätoimittajat halusivat kiinnittää huomiota journalismin laatuun ja siihen, että esille tulleet valemediat eivät ole osa journalismia.

Kun tietoja pyritään tahallisesti hämärtämään tai vääristelemään, puutemme siihen omissa medioissamme. Tuemme yksittäisiä journalisteja, jotka työnsä vuoksi joutuvat parjauksen kohteeksi. Emme salli, että journalisteja vaiennetaan painostamalla.

Otamme jatkossakin vastuun julkaisemistamme uutisista ja niiden oikeellisuudesta, ja vastaamme myös toimitustemme tekemistä virheistä ja niiden korjaamisesta. Aiomme vastaisuudessakin olla demokratian ja sananvapauden tukipilareita, osa toimivaa suomalaista yhteiskuntaa. (Päätoimittajien kannanotto: Luotettavan median puolesta 1.3.2016.)

Kun ajatellaan journalismin tilaa laajemmin, on vuosi 2017 tuonut totuuden, vaihtoehtoisen totuuden ja valheen uudenlaiseen merkitykseen koko maailmassa. Käsite *Post-truth* olikin Oxford Dictionaryn mukaan vuoden 2016 sana. ”Objective facts have become less influential in shaping public opinion than appeals to emotion” (Newman 2017, 3). Tämä lause kertoo karua kieltään yksinkertaisuudessaan siitä, kuinka yleinen mielipide ei enää välttämättä muodostu lainkaan totuuden pohjalle. Huomaan kysyväni toistuvasti itseltäni, mikä on ylipäätään totuus ja onko sillä enää lainkaan merkitystä maailmassamme. Tarkastelen valemediaa ja journalismin roolia lisää luvussa 4.2 Kun nopeus ei enää riitä – otsikon alla.

Perinteisen toimitetun sisällön lisäksi voimme siis seurata älypuhelimillamme uutistapah-tumia suorana erilaisten livestriimauksien kautta, joita tarjoavat kaikki isot suomalaiset mediatalot. Millainen rooli livestriimeissä on journalismilla ja journalistisella valinnalla? Tähänkin pyrin löytämään vastauksia. Tekniikan huiman kehityksen myötä myötä livestriimaus on entistäkin helpompaa kenelle vain. Yksinkertaisimmillaan striimauksen voi toteuttaa toimittajan omalla älypuhelimella, joten tekniikan ehdoilla ei juuri enää tarvitse mennä, kun striimataan jotain tilaisuutta suorana kaikkien nähtäväksi. Tutkimukseni pu-reutuu livestriimaamisen kriteereihin ja prosessiin MTV Uutisissa.

Vuonna 2017 on kuitenkin merkille pantavaa, että mediakentällä yhä useampi toimija tuottaa alustoillaan liikkuvaa kuvaa ja myös suoria lähetyksiä kohderyhmälleen. Tässä on vaara, että helppo tekniikka polkee jalkoihinsa sisällön ja striimejä tehdään kevein kriteerein. Tämä tutkimus tuo näkyviksi MTV Uutisten striimauskriteerit, koska tutkimus-aineistoni koostuu striimauksien suhteen uutistoimituksen avainhenkilöiden haastatte-luista.

En ota opinnäytetyössäni varsinaisesti kantaa livestriimin julkaisualustoihin tai muihin teknisiin ratkaisuihin ja käytettävyyteen, koska niitä on lukuisia ja niitä myös tulee koko ajan lisää. Käsittelen teknisiä ratkaisuja niiltä osin kun ne vaikuttavat sisältöön tai strii-mauskriteeristöön. Yksinkertaistetusti voidaan sanoa, että katsojan näkökulmasta ajatel-tuna on aivan sama, millä tavalla livestriimi on teknisesti toteutettu, jos se toimii hänen laitteillaan ja hänen arjessaan.

On kuitenkin paikallaan todeta, että vaikka MTV Uutiset käyttää myös Facebookia liikku-van kuvan julkaisuun, tarkastelen tässä tutkimuksessa livestriimaussisältöjä pääosin

MTV Uutisten verkkosivun ja Katsomo-palvelun kautta, vaikka sosiaalisen median palveluista Facebook onkin mahdollistanut paitsi tallennetun, myös suoran lähetyksen eli toimituksen kielenkäytössä ”suoran” julkaisun palvelussaan.

Tässä työssäni määrittelen alkuun tutkimukseni kannalta keskeisimmät käsitteet painottaen MTV Uutisten näkökulmaa. Tämän jälkeen esittelin käyttämäni tutkimusmenetelmät ja niihin johtaneet pohdinnat. Luvussa neljä avaan livestriimauksen roolia uutisjournalismin osana laajemmin ja tämän jälkeen siirryn tarkastelemaan luvussa viisi livestriimausta MTV Uutisissa kokoamani tutkimusaineiston pohjalta. Tutkimukseni loppuun olen koonnut loppupäätelmät ja mahdolliset kehitysideat.

2 Keskeiset käsitteet ja niiden määrittely

2.1 Livestriimaus

Livestriimauksella tarkoitan verkkoympäristössä katsottavaksi tarkoitettua uutiseen liittyvää suoraa lähetystä. Oleellista on erottaa tässä yhteydessä livestriimaus videotuotannoista, koska tässä on kyse nimenomaan suorana eli reaaliaikaisena asian näyttämisestä. Toinen merkillepantava asia on, että livestriimit tuotetaan nimenomaan verkkoympäristöön. Toki joskus isojen uutistapahtumien kohdalla verkkoon tehtävää livestriimiä olisi teknisesti mahdollista näyttää televisiossa, mutta tässä tutkimuksessani tarkastelen livestriimausta juuri verkkoympäristön näkökulmasta.

Jyväskylän yliopiston tutkija Turo Uskali toteaa teoksessaan *Jokapaikan journalismi*, että elämme tällä hetkellä ubiikissa mediayhteiskunnassa. Ubiikilla eli kaikkialla läsnäolevalla tarkoitetaan sitä, että tietotekniikka ja äly ovat niin sulautuneita yhteiskuntaamme, että emme enää niitä juuri havaitse. Ubiikin mediamaiseman alkupisteeksi hän määrittelee kuluttajille suunnatun iPhone'n julkaisun vuonna 2007, koska tästä voidaan ajatella älypuhelinroolin kasvamisen osaksi arkea alkaneen. Samalla journalismi on koko ajan muuttunut saaden uusia muotoja, joita kutsutaan jokapaikan journalismiksi. Tarkemmin määriteltynä jokapaikan journalismissa puhutaan reaaliaikaisista uutisvirroista tai -sykähdyksistä. (Uskali 2013, 10, 37.)

Livestriimausta pitäisin tässä valossa oleellisena osana jokapaikan journalismia juuri reaaliaikaisuutensa vuoksi. Muiltakin osin tunnistan tämän hetken mediamaisemassa piirteitä Uskalin ajatuksista. Kiinnostavaa ubiikin ja jokapaikan journalismin käsitteissä on etenkin se, että Uskali on nostanut niitä esille teoksessaan *Jokapaikan journalismi* vuonna 2013. Ne varsin hyvin kohtaavat tässäkin hetkessä keväällä 2017.

Maailmalla qatarilainen tv-yhtiö Al-Jazeera on ollut reaaliaikaisen uutisoinnin ja verkkoon tehtävien livelähetysten kehityksen kärjessä. Vuoden 2012 aikana reaaliaikaisia uutistudioita perustivat monet muut, kuten talouslehdet esimerkiksi Financial Times tai Wall Street Journal. BBC News alkoi samaan aikaan kokeilla suoria mobiilivideohaastatteluja. (Uskali 2013, 66.) MTV Uutisissa livestriimejä on tehty useamman vuoden ajan osana uutisjournalismia.

Olen seuraavassa luokitellut MTV Uutisten livestriimit muutamaan perustyyppiin oman kokemukseni pohjalta. Yksinkertaisimmillaan striimi voi sisällöllisesti olla esimerkiksi tiedotustilaisuus, jota katsoja voi seurata suorana missä vaan vaikka omalta älypuhelimeltaan. Tällöin monesti striimin fokus on näyttää tilanne sellaisenaan, tässä ja nyt.

Toinen tyypillinen malli striimille voisi olla kova uutinen, jonka takia käynnistetään heti Hotspot-studio uutistoimituksessa ja joka elää sitten suorassa lähetyksessä eteenpäin. Katsoja voi seurata, kuinka tiedot täydentyvät, tarkentuvat ja välillä käydään vaikka tapahtumapaikalla suorana ja sitten palataan studioon takaisin, kunnes taas otetaan yhteyttä seuraavaan suuntaan. Molemmissa tavoissa on oleellista, että lähetys on suora. Vaikka molemmat näistä malleista ovat uutistoimituksen käytössä olevia livestriimisisältöjä, on näiden tuotantoprosessi hyvin erilainen. Molemmissa tehdään sisällön suhteen journalistista valintaa.

Ensimmäiseksi kuvaamassani mallissa journalistinen valinta tehdään suurelta osin aiheen valinnassa, rajauksessa ja päätöksestä, kuinka paljon tilaisuudesta tullaan näyttämään. Tiedotustilaisuuden kulkuun yksittäinen mediatalo ei juuri pysty vaikuttamaan.

Studiovetoisessa Hotspot-livestriimausmallissa lähetys voi olla tuotetumpi ja journalistisia valintoja on selkeämpi tehdä, koska lähetyksen sisältö on enemmän toimituksen omissa käsissä. Toki tämä ajatus hallinnasta on hieman teoreettinen, koska kovien uutisten kohdalla mennään välillä uutisen ehdoilla, jotta saadaan välitettyä asiasta reaaliajassa kaikki oleellinen ja tärkeä. Journalistiset valinnat näkyvät tässä mallissa haastateltavien valinnassa, näkökulmassa ja erilaisina sisällöllisinä painotuksina.

Hotspot-studio tarkoittaa tässä yhteydessä tv-uutisstudiot kevyempää studiota, jonka tekniikka ja lavasteet saadaan pystyyn yhden henkilön toimesta hetkessä. Sen käyttämiseen ei myöskään tarvita varsinaista tiimiä, vaan kokonaisuutta on mahdollisuus pyörittää hyvin pienellä henkilömäärällä. Tavoitteena on saada uutistoimituksen keskellä olevassa Hotspot-studiossa livestriimi käyntiin 180 sekunnissa. Tämä on teknisesti mahdollista.

Videon tai audion reaaliaikainen lähettäminen internetissä kuvaa mielestäni pelkistetyn yksinkertaisesti striimaus-käsitettä (Kuutti 2012, 182). Koen kuitenkin, että uutistoimituksessa striimaus ei ole vaan ainoastaan väylä tai tapa välittää uutisia, vaan myös journa-

listisen harkinnan tulos, joka tehdään uutistoimituksessa. Totta toki on, että striimien sisältöä ei voi aina etukäteen tietää. Tulevaa on tunnetusti vaikea ennustaa, mutta uutisissa voi kuitenkin pyrkiä ennakoimaan olemassa olevan tiedon valossa striimin sisältöä. Joskus tässä onnistutaan paremmin ja joskus huonommin.

MTV Uutisissa käytetään toisinaan livestriimauksesta nimitystä nettilive, joka käsitteenä on täysin sama. Päädyin tässä työssäni kuitenkin käyttämään livestriimaus-käsitettä, koska sitä käytetään alalla laajemminkin.

2.2 Uutisjournalismi

Uutisjournalismi on käsitteenä keskeinen osa tutkimustani, koska tarkastelen tässä työssäni nimenomaan uutistoimituksen livestriimauksia ja niiden päätöksentekoa. Tarkasteluni ulkopuolelle jäävät siis MTV:n viihteelliset tv-ohjelmasisällöt. MTV Uutisten kilpailijoina tässä yhteydessä pidän uutisjournalismia tuottavia suomalaisia mediataloja, jotka julkaisevat journalistista sisältöä omilla alustoissaan. Ulkopuolelle jäävät niin kansalaisjournalismin tekijät kuin pelkästään sosiaalista mediaa hyödyntävät toimijatkin.

Uutisjournalismiksi ymmärretään asia, jolle on tyypillistä uuden, yllättävän ja merkittävän tiedon kertominen äskettäin tapahtuneesta tai tietoon saadusta, yleisesti kiinnostavasta asiasta. Puolueettomuuden ja kantaa ottamattomuuden ihanne kuuluu länsimaissa uutisjournalismiin. (Kuutti 2012, 209.)

Tutkimuksessani pohdin kriteeristöä, jolla livestriimauspäätös uutistoimituksessa tehdään. Striimauskriteeristö voi osin poiketa painotuksiltaan yleisestä uutiskriteerin määrittelystä. ”Uutiskriteeri, asioille tai tapahtumille annettava journalistinen merkitys sekä mitapuu julkaistavien uutisten valinnalle ja keskinäiselle arvottamiselle” (Kuutti 2012, 210). Näissä on kuitenkin paljon samaa, koska molemmat kuuluvat uutisjournalismi –käsitteen alle.

Kun tässä tutkimuksessani sivuan uutiskriteereiden käsitettä, puhun niistä yleisellä tasolla kriteereinä, jotka ovat perinteisesti vaikuttaneet uutistoimituksen ratkaisuihin. Oleellista on tässä yhteydessä huomioida, että jokaisella uutistoimituksella kriteeristö on hieinan omanlaisensa vaikkakin niissä on paljon samaa. Yksinkertaistetusti uutiskriteereillä arvotetaan tapahtumia ja asioita. Uutiskriteereitä ovat muun muassa voimakkuus, kulttuurinen merkittävyys, yllätyksellisyys ja toistuvuus. Uutiskriteereiden voidaan katsoa

heijastelevan yhteiskunnan muitakin arvoja, joten tässä mielessä ne elävät ja päivittyvät varmasti jonkun verran vuosikymmenten aikana (Kunelius 2003, 190, 191.)

Reaaliaikaisuuden vaade on entistäkin suuremmassa roolissa uutisjournalismissa ja uutisvälityksessä tässä ajassa. Livestriimaus on oiva väylä ja tapa uuden tiedon mahdollisimman reaaliaikaiseen jakamiseen, koska striimauksen avulla katsojalla ja lukijalla on ikään kuin suora yhteys uutisen lähteille tai ainakin hyvin lähelle sitä. Livestriimaus kuvastaa hyvin tämän hetken uutisjournalismin tavoitteita. Kaikki tieto pitää pystyä kertomaan heti ja mielellään vielä uutisen kohteen itse kertomana. Onnistuessaan livestriimauksella on mahdollista päästä näihin uutisjournalismin voittoihin ja viedä katsojat suoraan tiedonlähteille.

Jotta kansalaisten demokraattinen osallistuminen on ylipäätään mahdollista, on heillä oltava asioista totuudenmukaista tietoa. Sosiaalisen median myötä puolitotuuksien ja liioiteltujen väitteiden nopeakin leviäminen, ovat lisänneet median tärkeää roolia totuuden etsijänä. (Kuutti 2015, 10.) Tässäkkin valossa livestriimauksella on rooli tämän hetken uutisvälityksessä niin meillä kuin myös muualla maailmassa. Voidaan siis ajatella, että uutisjournalismi sopii mainiosti livestriimausympäristöön ja livestriimaus sopii toimintapana hyvin uutismaailmaan.

Uutistoimituksen livestriimit eroavat paljon esimerkiksi viihteellisimmistä livestriimeistä, joita esimerkiksi viihdetoimitus voi tehdä jonkun gaalan punaiselta matolta tai elokuvan kutsuvieras-näytöksestä. Näissä monesti sisältöä tehdään juuri striimin tarpeisiin ja myös siinä esiintyvät henkilöt tiedostavat asian selvemmin ja monesti he myös hyödyn-tävät tilannetta rohkeammin. Uutisjournalismissa livestriimin välityksellä katsoja pääsee seuraamaan jonkun tiedotustilaisuuden kokonaisuudessaan ja näkee myös kaikki eleet ja ilmeet tarkemmin kuin lyhyissä uutisjutuissa myöhemmin. Toisaalta ison uutistapahtuman kohdalla livestriimi saattaa olla katsojalle ikään kuin väylä tapahtumiin ja uusimpaan tietoon. Monesti striimiä saatetaan pitää auki koneella samalla kun tehdään jotain muuta. Halutaan kuitenkin olla ikään kuin yhteydessä, jotta uutistapahtuman uudet käänteet ta-voittavat mahdollisimman nopeasti.

2.3 MTV Uutiset ja livestriimaus

MTV Uutisten historia aloittanut ensimmäinen uutislähetys lähetettiin 1.9.1981 klo 22.03. Oleellista on, että tähän hetkeen päättyi taistelu Yleisradion kanssa siitä, saako kaupallinen televisiokanava aloittaa oman uutisensa. (Lyytinen 2007, 187.) Kaj Lindenin ankuroimasta ensimmäisestä uutislähetyksestä on tultu pitkälle, kun mietitään aikajanaa tähän hetkeen, jossa monimediallisuus, tekniikan huima kehittyminen ja sosiaalisen median astuminen uutiskentälle ovat muuttaneet suuren osan kaikesta työstä uutistoimituksissa ja yksittäisen toimittajan tehtävissä.

Kun aloitin työni vuonna 2005 MTV Uutisissa toimittajaharjoittelijana, juttukeikalle lähti toimittajan lisäksi vähintään kuvaaja, ja olin muutaman kerran keikalla myös kuvaajan ja äänittäjän kanssa. Kuvamateriaalin käsitteli toimituksessa editoija. Mahdollisen nettijutun aiheesta kirjoitti toinen toimittaja. Nykyään toimittaja tekee monesti juttukeikkansa aiheesta itse jutun niin illan tv-uutisiin, verkkoon kuin vaikka radioonkin. Toki vieläkin keikalle lähdetään useasti kuvaajan kera, mutta toimittajan on mahdollista myös itse kuvata, toimittaa ja editoida, tai kuvaaja editoi jutun valmiiksi asti keikan jälkeen. Tästä kaikesta voi päätellä, että työprosessit ovat todella muuttuneet paljon viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Jatkuvan kehittymisen varmistamiseksi MTV Uutisissa lanseerattiin Parasta uutispalvelua –konsepti vuosina 2011-2012. Aleksis Ylä-Anttila kertoo MTV:n televisiouutisten muutosta vuosina 2007-2015 käsittelevässä pro gradu-tutkielmassaan, että konseptin tavoite oli olla paras uutistoimitus vuoteen 2015 mennessä kaikilla mittareilla. Tähän samaan konseptiin liittyi vuonna 2013 lanseerattu ”Uutishuone mukanas” –ajatus, jonka tavoitteeksi määriteltiin nopea, ketterä ja liikkuva uutiskoneisto, jolla tässä yhteydessä tarkoitettiin muun muassa mobiiliverkkoja hyödyntäviä ”reppulinkkejä” ja livestriimauksia. (Ylä-Anttila 2016, 41.) Tästä ajatuksesta alkoi livestriimausten määrän lisääntyminen osana päivittäistä uutistyöskentelyä. Käytännön työssä uutistoimituksessa nämä yhteiset tavoitteet näkyivät. Henkilöstölle järjestettiin koulutusta, ja uusia teknisiä ratkaisuja lähdettiin kokeilemaan varsin innokkaasti. Osa kokeiluista oli rohkaisevia, mutta oli myös niitä teknisesti ei niin onnistuneita testejä. Oleellista kuitenkin oli, että uudistuksiin pyrittiin suhtautumaan myönteisesti ja uuden tekniikan mahdollisuuksia lähdettiin nopeasti kartoittamaan erityisesti uutistoiminnan näkökulmasta. Tämä ennakkoluulottomuus toi mukanaan monia edistyksellisiä toimintatapoja.

MTV Uutisissa lähdettiin 2014 älypuhelinien kehittymisen myötä testaamaan iPhoneen tuomia mahdollisuuksia mobiilijournalismin kehittämiseen. Työprosessi yksinkertaistui merkittävästi, kun toimittaja kuvasi ensin juttunsa eli niin haastattelut kuin myös kuvituskuvat, äänitti spiikit ja lopuksi vielä editoi koko jutun valmiiksi uutisjutuksi. Tämä kokonaisuus onnistui kaikinensa älypuhelimella. Oli tultu varsin pitkälle siitä ajasta, kun uutiskeikalle lähti toimituksesta kuvaaja, äänittäjä ja toimittaja.

MTV:n Uutistalossa mobiilijournalismista käytetään hyvin yleisesti mojo-käsitettä kuvaamaan tätä tapaa toimia mobiilijournalismia hyödyntäen. Nopeasti uutistoimituksessa toimittajat Rita Strömmer ja Raija Kantomaa alkoivat kouluttaa toimittajia ”mojoilemaan”. MTV Uutisissa nähdään, että mobiilijournalismi mahdollistaa juttujen lähettämisen nopeammin ja myös paremmat tarinat. Mobiilijournalismissa ei ole minuuttirajaa, joten taustoittavat jutut ovat mahdollisia, mutta myös somessa jaettavat napakat videot. (Journalisti-lehti 3.9.2015.)

Mojo-tekemisen myötä on ymmärretty, että kevyimmillään livestriimin pystyy tekemään vaikka toimittajan omalla älypuhelimella. Enää ei siis ole teknisesti välttämätöntä, että paikalle lähtisi suoraa lähetystä varten aina erikseen kuvaaja, satelliittioperaaja, satelliittiauto, ”reppulinkki” tai kuituyhteys, jotta striimi tulisi MTV Uutisten pääteyksikköön.

3 Tutkimusmenetelmä

Avaan tässä luvussa tutkimuksessa käyttämiäni menetelmiä. Tulen myös määrittelemään tarkemmin tutkimukseni tavoitteita ja niiden suhdetta valitsemini laadullisiin tutkimusmenetelmiin. Tässä luvussa selkeytän aiheen rajausta ja siihen johtaneita syitä. Lisäksi tulen seuraavissa alaluvuissa käsittelemään tekemieni teemahaastattelujen teemat, käytännön toteutuksen ja tietenkin myös pohdinnan, jonka seurauksena valitsin tutkimukseni haastateltavat.

Koska käsitteinä livestriimaus ja myös uutisjournalismi ovat erittäin laajoja, koen että on tarpeen olla rajauksen suhteen selkeä ja yksiselitteinen. Avasin tutkimuksessani esille nousevia käsitteitä tarkemmin edellisessä luvussa.

Olen työskennellyt MTV Uutisissa eri tehtävissä yli kymmenen vuotta. Tämä työssä keräämäni kokemus ja tietopohja näkyvät tutkimuksessani tuoden siihen lisää näkökulmia ja käsityksen uutistyon päätöksenteosta päivittäisessä tekemisessä. Näen tämän rikastuttavan kokonaisuutta. Toisaalta koen paikoin haastavaksi tarkastella aihetta kauempaa, koska asia on minulle niin tuttua. Välimatkan ottamista on helpottanut kuitenkin se, että olen ollut tätä tutkimusta tehdessäni perhevapailta kotona.

Tässä lopputyössä tutkimukseni kohteena ovat MTV Uutisten tuottamat livestriimit verkkoympäristöön. Sisällöllisesti ne ovat osa toimituksen uutisjournalismia.

3.1 Tutkimuksen tavoite

Tutkimukseni tavoite on tarkastella toimituksesta sisältä käsin MTV Uutisten livestriimausten tavoitteita ja kriteeristöä. Haluan tutkimuksellani avata toimituksen sisäisiä uutiskriteereitä livestriimauksen suhteen avainhenkilöiden näkökulmasta ja tuoda hiljaisen tiedon näkyväksi. Tavoitteenani on muodostaa mahdollisimman selkeä tilannekuvaus toimituksen itsensä tekemistä livestriimauksesta MTV Uutisissa keväällä 2017. Olen jättänyt rajaukseni ulkopuolelle sellaiset livestriimaukset, jotka toteutetaan ulkomailla esimerkiksi jonkin toisen uutistoimijan kanssa yhteistyössä. Tutkimustani varten haastattelemani henkilöt ovat ne, jotka ovat MTV Uutisten uutistyössä linjaamassa ja vaikuttamassa striimausvalintoihin ja niiden sisältöön.

Mediaesitysten tuotantoa tutkimalla ymmärretään paremmin, miksi julkisuuden kuvastot ovat sellaisia kuin ovat (Seppänen 2005, 214). Katsojan ei ole mahdollista nähdä niitä journalistisia keskusteluja, joita striimauksen ympärillä käydään toimituksissa. Tästä syystä näen tärkeäksi avata näitä päätöksenteon kriteereitä. Koen tarpeelliseksi tarkastella livestriimauksien kriteereitä nimenomaan uutistoimituksen näkökulmasta, jotta katsojien olisi mahdollista ymmärtää journalistisia päätöksiä paremmin.

Tutkimukseni tavoite on mielenkiintoinen ja haastava samaan aikaan. Koen, että nykytilanne on arvioitava ensin, jotta voi ottaa alkaa ottaa seuraavia askeleita mahdollisesti uuteen suuntaan. Hetki on otollinen tähän, koska livestriimaus on uutistoimituksille nykyään arkipäiväistä toimintaa ja striimit eivät ole sisällöllisesti juuri muuttuneet, vaikka tekniikka on ottanut huomattavia askeleita. On hyvä aika arvioida, mitä livestriimeillä olisi mahdollista tavoittaa uutisjournalismissa ja mihin suuntaan sisältöjä voisi kehittää. Millainen osa uutisjournalismia livestriimaukset ovat? Onko livestriimauksella mahdollista lisätä esimerkiksi journalismin uskottavuutta joissain tilanteissa, koska striimin välityksellä katsoja pääsee suoraan tiedonlähteille?

Kokonaisuuden hahmottamisen kannalta on kuitenkin oleellista ymmärtää, että tekniikan kehittyessä ja median jatkuvan muutoksen keskellä striimauksen kriteerit hakevat jatkuvasti uutta muotoaan.

3.2 Tutkimusmenetelmän valinta ja metodi

Tutkimusmenetelmäksi valitsin yksilohaastatteluna toteutetut teemahaastattelut, jotka toteutin alkuvuodesta 2017. Päädyin laadulliseen tutkimukseen, koska MTV Uutisissa on suhteellisen rajattu ryhmä henkilöitä, jotka ovat pääosin vaikuttamassa päätöksiin uutistapahtumien livestriimauksista. Halusin tässä työssäni käsitellä heidän näkemyksiään livestriimauksista, striimien sisällöistä ja niiden striimauksen kriteereistä. Tässä kohtaa on paikallaan mainita, että MTV Uutisissa livestriimauksista päätetään välillä suuremmallakin joukolla ja journalistista harkintaa striimausten suhteen tekevät muutkin päälliköt, kuten esimerkiksi uutistuottajat ja uutispäälliköt, mutta halusin tutkimukseni selkeyden vuoksi pitäytyä tässä tekemässäni tiukemmassa rajauksessa.

Haastattelut tein puolistrukturoidulla pohjalla, jotta tutkimusmateriaalin määrä pysyi kohtuullisena, mutta kuitenkin tarpeeksi laajana tutkimuskysymykseeni nähden. Tutkimuskysymykseni takia pidin hyvin tärkeänä, että tein haastattelut yksilohaastatteluna, jotta

mahdolliset painotuserot ja kriteerit tulisivat selkeämmin esille. Haastateltavien kohtuullinen määrä mahdollisti mainiosti sen, että ne oli mahdollista toteuttaa yksilöhaastattelun metodein.

”Haastattelu on keskustelu, jolla on tarkoitus” (Hirsjärvi & Hurme 2004, 11). Tämä virke kuvaa mielestäni mainiosti tutkimushaastattelujeni luonnetta. Tutkimukseni tarkoitus ei ole pelkästään etsiä teemahaastattelun metodein vastausta tutkimuskysymykseeni. Hanna Vilkka kirjoittaa *Tutki ja kehitä* –teoksessaan, että teemahaastattelu on toimiva tapa toteuttaa emansipatoriuden tavoitteita työelämän tutkimusavusteisissa kehittämissankkeissa (Vilkka 2015, 126). Toivonkin, että tästä selvityksestäni ja kehitysehdotuksista tulee olemaan käytännön apua kiireen keskellä uutishuoneella.

Kyselylomake on käyttäytymistieteissä edelleen yleisin tiedonkeruumenetelmä (Hirsjärvi & Hurme 2004, 36) ja monessa mielessä myös helppo tapa kerätä vastauksia. Halusin tehdä tiedonkeruun tätä tutkimusta varten kohtaamalla haastateltavat. Näin pystyin tulkitsemaan myös haastateltavien kehonkieltä, äänenpainoja ja tarkentamaan tarvittaessa kysymyksiä tai vastauksia mahdollisimman oikean käsityksen saamiseksi haastateltavan ajatuksista.

Kyselylomakkeella olisi ollut mahdollista kerätä vastauksia suuremmaltakin joukolta, mutta en nähnyt haastateltavien määrän lisäämisessä järkeä tutkimuskysymykseni kannalta. Lisäksi koin, että tutkittavan aiheen takia oli oleellista käydä teemat kasvotusten läpi kunkin haastateltavan kanssa, jotta käsitteet olisivat kaikilla varmasti samat ja näin vastaukset olisivat myös mahdollisimman vertailukelpoisia keskenään.

Median muuttuessa kovalla vauhdilla myös käsitteet ja termit muuttuvat. Jollekin jokin käsite tarkoittaa eri asiaa kuin toiselle. Käsitteissä on eroja jo saman mediatalon toimistustenkin kesken, saati sitten eri mediatyhtiöiden välillä. Tästäkin syystä teemahaastattelun metodit toimivat erittäin hyvin. Pystyin pitämään haastattelutilanteet ja niiden sisällön selkeiden kehysten ja rajausten sisällä.

Koska päädyin lopputyössäni hyödyntämään nimenomaan laadullisen tutkimuksen menetelmiä, tutkimusaineistoni ei avaa laajemmin koko toimituksen näkemyksiä livestriimauksesta uutisjournalismin välineenä.

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa niin aineistonkeruu kuin myös analyysi ja käsittely kietoutuvat yhteen (Aaltola & Valli 2010, 18). Tästä syystä koen tämän metodin tähän työhön sopivaksi, koska oma tietopohjani MTV Uutisen livestriimauksista on varsin laaja. Tiedostan tästä syystä hyvin sen, että haastatteluaineisto on aina konteksti- ja tilannesidonnaista (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2002, 194). Tämä oli minun syytä huomioida erityisesti tutkimusaineistoa analysoidessa, että en lähde tekemään liian laajoja yleistyksiä.

3.3 Haastattelujen teemat

Teemahaastattelujen tarkoituksena oli saada kokonaiskuva MTV Uutisten livestriimauksista, niiden sisällöstä ja työprosessista uutistoimituksen sisällä. Haastattelujen teemojen valinnassa minua auttoi aiheen tuntemus ja luova ideointi tutkimuskysymyksen näkökulmasta. Halusin myös teemahaastattelujen avulla varmistaa sen, että tutkimukseni käyttämäni termien määritelmät olisivat kaikkien haastateltavien kesken yhtenevät. Tästä syystä sijoitin käsitteiden määrittelyn heti teemahaastatteluni alkuun.

Haastattelujen teemoiksi valitsin livestriimi-käsitteet, tavoitteet, kriteerit, uutiskilpailun ja tulevaisuuden näkymät.

Livestriimaus-käsite teemassa tavoitteeni oli varmistaa, että kaikki haastateltavat ymmärtävät käyttämäni käsitteet samalla tapaa. Näin pystyin varmistamaan, että ymmärsin heidän ajatuksiaan mahdollisimman oikein.

Tavoite-kohdassa pureuduin syihin livestriimauksen takana. Mikä on se iso kuva, johon striimauksella pyritään vastaamaan? Millainen on onnistunut ja epäonnistunut livestriimi tässä valossa? Onko klikkausmäärien tavoittelulla roolia uutisjournalismissa, kun tuotetaan livestriimejä?

Kriteerit-teeman yhteydessä tarkastelin tarkemmin livestriimauspäätökseen vaikuttavia tekijöitä ja niiden suhdetta esimerkiksi perinteisiin uutiskriteereihin. Tässä yhteydessä selvittelen myös ajatuksia striimauksiteereiden päivittämisestä ja sitä, onko päivittämiselle edes tarvetta.

Uutiskilpailu-otsikon alla haastatteluissa puhuttiin MTV Uutisten livestriimien suhteesta kilpailijoihin etenkin sisällön näkökulmasta. Tässä yhteydessä kilpailijoina tarkoitan muita

suomalaisia mediataloja, jotka tuottavat uutisjournalismia. Kuinka paljon sisällöissä on ylipäätään mahdollista olla poikkeavuutta ja onko tarkoituksenmukaista, että välillä kaikki maamme isot uutistoimijat striimaavat yhtä aikaa sisällöllisesti lähes identtisiä kokonaisuuksia omille nettialustoilleen vierivieressä toistensa kanssa?

Haastattelujeni lopuksi käsittelin tulevaisuuteen liittyviä ajatuksia. Oli kiinnostavaa selvittää, näkevätkö haastateltavat livestriimauksella valoisan vai varjoisan tulevaisuuden. Elävätkö uutisten livestriimit tällä hetkellä alkutaivalta, vai ovatko ne niin sanotusti jo menneen talven lumia? Näiden viiden teeman alle sain mielestäni rakennettua tutkimushaastatteluni selkeäksi kokonaisuudeksi, mutta kuitenkin tarpeeksi ilmavaksi, että haastateltaville jäi tilaa omalle pohdinnalle.

Useasti kysymysten muotoilussa temahaastatteluissa on ongelmana, että ne peilaavat jollain tasolla tutkijan käsityksiä asiasta (Vilkkä 2015, 127). Tein tietoisesti työtä sen eteen, että oma tietämykseni ja käsitykseni tutkittavasta asiasta ei näkyisi kysymyksissä liikaa. Samasta syystä en käyttänyt lainkaan kysymyksiä, joihin pystyisi vastaamaan kyllä tai ei. Pyysin haastateltavia miettimään myös käytännön esimerkkejä ajatustensa tueksi. Nämä esimerkit toivat puhutut asiat aivan eri tavalla näkyviksi uutistoimituksen arjessa.

Monet haastattelujeni teemoista sivusivat toisiaan, joten koin hedelmälliseksi käsitellä samojakin asioita hieman eri sanakäntein eri teeman alla. Vastaukset saattoivat näissä tilanteissa poiketa toisistaan tai niihin tuli eri painotuksia. Tällä mallilla uskon saaneeni monipuolisemman käsityksen haastateltavan näkemyksestä kysytyihin asioihin.

Halusin pitää haastattelujen teemat määrällisesti maltillisina, jotta kuhunkin teemaan oli mahdollista paneutua muutamaa kysymystä enemmän. Tällä tavalla sain myös tehtyä näkyväksi teemojen sisällä olevia painotuseroja toimituksen sisällä. Näin minulla oli mahdollisuus aidosti pureutua asiaan hieman syvemmin pinta raapaisun sijaan.

3.4 Haastateltavien valinta

Haastateltavien valinta tuntui alkuun haastavalta tehtävältä, koska uutistoimituksessa niin monet henkilöt ja tahot liittyvät jollain tavalla MTV Uutisten livestriimeihin. Käytännössä todella monella on paljon näkemyksiä livestriimauksesta ja niiden tekemisen kriteereistä. Tässä valossa kvantitatiivisen tutkimuksen tekeminen livestriimauksista voisi

olla jossain vaiheessa kiinnostavaa. Tällöin voisi pyrkiä ottamaan koko uutistoimituksen mukaan ja selvittää näkemyksiä laajemmaltakin porukalta.

Tutkimuskysymykseni pohjalta päädyin kuitenkin tiukasti rajaamaan haastateltavat ainoastaan niihin henkilöihin, jotka ovat pääsääntöisesti tekemässä tai linjaamassa striimauspäätöksiä. Pidin tärkeänä, että kaikilla haastateltavilla oli omakohtaista kokemusta asiasta. Rajauksen myötä haastateltavien valinta oli lopulta hyvin selkeä prosessi.

Käytännössä haastattelin kuutta striimauksista tai niiden isoista linjoista päättävää henkilö MTV Uutistoimituksesta ja tämän lisäksi haastattelin MTV Uutisten vastaavan päätoimittaja Merja Ylä-Anttilan samoista teemoista. Jonkun verran tein myös taustahaastatteluja erilaisten asiantuntijoiden kanssa MTV Uutisten ulkopuolella saadakseni paremman käsityksen livestriimauksen näkymistä mediakentällä.

Rajaus on mielestäni toimiva, koska tarkoitukseni on nimenomaan tutkia striimauksia sisällön ja journalismin näkökulmasta. Aineiston analysoinnin näkökulmasta koen, että tutkimushaastattelujen avulla saadun aineiston määrä oli hyvä kokonaiskäsityksen saamiseksi.

Tähän tutkimukseeni haastattelin MTV Uutisten toimituksesta Vastaavaa päätoimittaja Merja Ylä-Anttilaa, MTV Uutisten uutistuotantojohtaja Tomi Einosta, verkon toimituspäällikkö Karri Lehtiötä, luova johtaja Johannes Kantelista, toimituspäällikkö Ilkka Ahtiaista, verkon uutistuottaja Mona Haapsaarta ja teknistä tuottaja Janne Laihosta.

He kaikki ovat tekemisissä työssään MTV Uutisten livestriimausten ja niihin johtavien päätösten tekemisessä. Kunkin haastateltavan tulokulma aiheeseen oli hieman erilainen ja tämä näkyi myös heidän vastauksissaan tekemissäni teemahaastatteluisissa. Näkökulmien eroavuus toi aiheen käsittelyyn mielenkiintoisia ja toisistaan paikoin eroavia ajatuksia livestriimaussisällöistä ja niiden kriteereistä.

3.5 Haastattelujen käytännön toteutus

Uutistoimituksessa on usein varsin hektistä. Tästä syystä päätin tehdä haastattelut Uutistalossa, jotta haastateltavilla ei kuluisi aikaa siirtymiin vaan he voisivat käyttää senkin ajan teemahaastattelussa. Yhden haastattelusta jouduin käytännön syistä tekemään ”Pöllölaakson” ulkopuolella eli muualla kuin MTV omassa pihapiirissä, mutta muilta osin

sain tutkimushaastattelut toteutettua uutistoimituksessa ennalta sovittuina ajankohtina helmi-maaliskuussa 2017.

Haastatteluita varten pyysin haastateltavia varaamaan tunnin ja tässä ajassa pääsimme myös varsin hyvin käytyä määrittelemäni teemat läpi. Yhden haastatteluista tein muita lyhyemmässä ajassa, mutta sisällöllisesti tuo aika oli kuitenkin täysin riittävä. Koska kaikki haastateltavat ovat tottuneita tiivistettyyn, napakkaan ja selkeään ilmaisuun uutistoimituksessa, olivat heidän vastauksensa paikoin todella tiiviitä. Tämä asia varmasti vaikutti siihen, että tunti riitti näihin teemahaastatteluihin mainiosti. Toki pyrin haastattelutilanteessa silti pitämään tunnelman ja puheen keskustelunomaisena, jotta pääsimme käsittelemään aihetta rennosti aiheeseen syventyen kunkin haastateltavan omasta näkökulmasta ja kokemusten pohjalta. Haastattelutilanteissa lähestyin aihetta tutkijana, mutta kuitenkin niin että en ainoastaan esittämään kysymyksiä, vaan yritin pitää rennolla tyylillä huolen siitä, että jokainen valittu teema tuli yhtä kattavasti käsiteltyä kussakin haastattelutilanteessa.

Näkökulmia aiheeseen tuli jopa enemmän kuin olin uskaltanut etukäteen ajatella ja tämän pohjalta muokkasin analyysivaiheessa tutkimukseni rakennetta vastaamaan tähän näkökulmien kirjoon paremmin. Teemahaastatteluja tehdessä huomasin oman ymmärryksen ja käsitykseni aiheesta kasvavan, joten haastatteluvaiheen merkitys koko tällä työlleni oli erittäin tärkeä ja keskeinen. Koin itselleni antoisaksi sen, että pystyin aikatauluni puitteissa tekemään lopputyöhöni lopullisemman rakenteen vasta näiden haastattelujen jälkeen. Näin pystyin painottamaan paremmin teemahaastatteluissa esille nousseita näkökulmia.

Haastattelut etenivät ennalta määrittelmien teemojen pohjalta. Olin kysymysten esittämisessä mahdollisimman yksiselitteinen, vaikka sekä aihepiiri että haastateltavat ovat minulle tuttuja. Tällä tavalla halusin varmistaa sen, että rennosta tunnelmasta huolimatta kysymykset olisivat tarkkoja ja selkeitä. Tästä syystä olen pystynyt myös aineistoa analysoidessa aidosti vertailemaan saamiani vastauksia toisiinsa. Lisäksi teemojen selkeys on helpottanut aiheen paloittelua pienempiin osiin niin haastattelutilanteissa kuin myös analyysia tehdessä.

4 Livestriimaus uutisjournalismin osana

Tämä striimi oli MTV Uutisten vuoden 2016 kymmenenneksi kiinnostavin striimi. Kuva: MTV Uutiset.

Liikkuva kuva ja audiovisuaalisuus on kasvanut viimeisten vuosien aikana merkittävästi yhteiskunnassamme. Tämä näkyy niin lehtien nettisivustoilla kuin myös uutistalojen tai yksittäisten yritysten tai organisaatioiden nettisivustoilla. Reuters instituutin tekemän *The Future Of Online News Video 2016* – raportin mukaan kuluttajien muutokset median käytössä ovat ajaneet mediatalat muuttumaan. Telegraph Media Groupin uutisvideoiden tuottaja Edward Adams kiteyttää asian raportissa niin, että suurin motiivi satsata uutisvideoihin tässä hetkessä on se, että kuluttajat odottavat näkevänsä videosisältöä uutisfiideissään (Kalogeropoulos, Cherubini & Newman 2016, 8.)

Mediamaiseman muutos on pakottanut mediat päivittämään itseään jatkuvasti kiihtyvään tahtiin, jotta pysymme kehityksen tahdissa mukana. Uusia muotoja, sisältöjä ja käyttötapoja lainataan kilpailijoilta ja muilta toimijoilta kovaa kyytiä, jotta mukautuminen muuttuneeseen tilanteeseen onnistuisi. (Seppänen & Väliverronen 2012, 54.)

Uutismaailman lisäksi liikkuva kuva ja suorat ”lähetykset” ovat lisänneet suosiota myös erityisesti nuorten käyttämissä yhteisöpalveluissa kuten Snapchatissa ja Periscopessa. Jopa nuorten näkökulmasta hieman perinteisempi sosiaalisen median palveluntarjoaja Facebook tukee entistä enemmän videotuotantoa ja suoria lähetyksiä. Voidaan siis pe-

rustellusti ajatella, että liikkuva kuva on tullut jäädäkseen osaksi arkeamme. Tähän yhtenä suurena vaikuttajana voidaan tietenkin älypuhelimien ja sitä kautta kuvaustekniikan hurjan nopeaa kehitystä entistä yksinkertaisempaan, mutta tehokkaampaan suuntaan.

”Quite as truly video is TV and, clearly, digital media is becoming video, therefore digital media is TV” (Wolff 2015, 97). Liikkuva kuva ei ole enää pitkiin aikoihin kuulunut ainoastaan television ominaisuuksiin ja televisio ei enää edusta etenkään nuoremmalle sukupolvelle samaa asiaa kuin aiemmin. Televisio ei ole enää kaikille se olohuoneen nurkassa nököttävä kapistus, vaan osalle se on liikkuvan kuvan kokonaisuus, jota voi katella eri alustoilla verkkoympäristössä. Digitaalisuuden myötä videot ovat vaihtuneet monella käyttäjällä reaaliaikaisiin livestriimeihin.

Seppo Kangaspunta pohtii teoksessaan *Sekakäyttöä ja salarakkautta*, että monimediaisen käytön yleistyminen on osaltaan vähentänyt television merkitystä arjessamme. Hänen näkemyksensä mukaan kiinnostavaa sisältöä seurataan sieltä, mistä siihen pääsee käsiksi ja tässä yhteydessä hän nostaa esimerkiksi kotitietokoneet television sijaan. (Kangaspunta 2013, 69.) Kangaspunnan teos on kirjoitettu vuonna 2013, ja se näkyy hyvin tässä hänen ajatuksessaan. Nykypäivänä olisi oikeampaa todeta, että älypuhelimet ja tabletit ovat vieneet tässä mielessä osansa liikkuvan kuvan kuluttamisesta ja trendi on edelleen kasvava.

Janne Seppänen ja Esa Väliverronen puolestaan toteavat teoksessaan *Mediayhteiskunta* (2012, 65), että mediatapahtumien yhteydessä televisiolla olisi edelleen keskeinen merkitys, vaikka ihmiset seuraavatkin niitä monimediallisesti usean eri median avulla. En täysin allekirjoita tätä, vaan muuttaisin ajatuksen mieluummin muotoon, että liikkuvalla kuvalla on keskeinen merkitys etenkin isojen mediatapahtumien yhteydessä. Perustan pohdintani siihen, että enää suuri osa ihmisistä ei enää yksinkertaisesti odota, että pääsisi television ääreen seuraamaan mediatapahtumaa, vaan siihen halutaan päästä käsiiksi heti. Useasti tämä voi tarkoittaa omaa älypuhelimta, tablettia tai vastaavaa. Mika Mannermaa käyttää tästä termiä instantismi, joka yksinkertaistetusti tarkoittaa sitä, että tieto, viihde ja kommunikaatio on saatava heti. (Uskali 2013, 42.)

Reuters instituutin vuonna 2016 tekemän raportin mukaan uutisvideoiden kulutus kasvaa merkittävästi juuri isojen uutisten yhteydessä. Toisaalta tässä yhteydessä on paikallaan

todeta, että videoiden kulutuksen kasvuun yleisellä tasolla ovat suurelta osin vaikuttaneet sosiaalisen median myötä pehmeämmät aiheet ja lifestyle-sisällöt, eivät niinkään kovat uutiset. (Kalogeropoulos, Cherubini & Newman 2016, 5, 6.)

Tämä kehitys on nähtävissä myös MTV Uutisten livestriimauksissa, koska vuoden 2016 kiinnostavin sisältökokonaisuus oli striimi Brysselin terrori-iskuista. Katsojat siis hakivat tietoa uutistapahtumasta. Livestriimin välityksellä heidän oli mahdollista olla koko ajan tuoreimman tiedon lähteellä. Tähän listaukseen paneudun tarkemmin luvussa viisi.

Kiinnostavaa on todeta, että videokuvan määrä verkkopalveluissa on ollut voimakkaan kasvava koko 2010 –luvun. Tämä suuntaus on kuitenkin varsin uusi laajemmasta näkökulmasta katsottuna, koska esimerkiksi yhdysvaltalainen Nielsen Company, joka mittaa verkkoliikennettä alkoi mitata videoiden katselua vasta toukokuussa 2008 (Nielsen 2008). Suomessa TNS Gallup alkoi mitata videosisältöjen käyttöä verkossa seuraavana vuonna (TNS Gallup 2008). Koska videoiden ja suorien lähetysten määrää kasvaa koko ajan verkkopalveluissa, on alkanut kuulua myös kriittisiä äänenpainoa kiihtyvän kasvun suhteen.

Helppo ja nopea tekniikka älypuhelimien avulla ei pelkästään riitä, vaan katseet alkavat kääntyä sisällön ja etenkin sen laadun puoleen. Oman kokemukseni pohjalta uskallan sanoa, että kun toimiva ja nopea tekniikka yhdistetään uutistoiminnassa kiinnostavaan sisältöön, ollaan monella tapaa lähellä napakymppiä.

Kiinnostavuus voi syntyä monesta asiasta. Aiheen ei välttämättä tarvitse olla kova uutinen, vaan kiinnostavuus voi ylettyä, vaikka luonnonilmiöiden seuraamiseen. Suoraan televisiolähetystä tutkinut Stephanie Marriott (2007, 60) määrittelee että luonnontapahtumien suhteenkin katsoja haluaa nähdä asian sellaisena, kun se on tai kun asia tapahtuu. Tästä voi syntyä kiinnostavan sisällön myötä onnistuessaan varsin koukuttava kokonaisuus myös nettiympäristöön. Mediatutkija Veijo Hietala toteaa teoksessaan Media ja suuret tunteet, että elävä kuva ja ääni luovat katsojalle väkevän illuusion siitä, että olisivat itse paikan päällä kokemassa tapahtuman. Tästä puolestaan seuraa tunnereaktio, joka on omiaan vahvistamaan katsomiskokemusta. (Hietala 2007, 53.)

Esimerkkinä tämän kaltaisesta kokonaisuudesta Suomessa pitäisin WWF:n tuottamaa Norppaliveä, jota katsottiin keväällä 2016 kuukauden aikana yli kaksi miljoonaa kertaa ja josta tuli jopa pienoinen ilmiö ajassaan.

Huippupäivinä sillä oli lähes 150 000 katselukertaa. Keskimääräinen katseluaika oli noin 28 minuuttia. Yhteensä Norppaliveä katsottiin noin 957 000 tuntia. (WWF 2016.)

Seuraavana vuonna 2017 ilmiö voimistui lisää, vaikka tuotantokausi oli viikon lyhyempi eli kolme viikkoa. Norppaliveä katsottiin yli kolme miljoonaa kertaa. Tällä kertaa Norppalive kiinnosti myös kansainvälisesti. Saksassa lähetystä Pullervo-norpan seikkailuista katsottiin satojatuhansia kertoja. (WWF 2017.)

Uutiskilpailun merkitys ajassamme on reaaliaikaisuuden myötä tullut entistä tärkeämpään rooliin. Uutisorganisaatioille on tärkeää pyrkiä voittamaan kilpailijansa nopeudessa (Riegert & Olsson 2007, 13). Tähän liittyy se, että etenkin alan sisällä seurataan tarkasti kilpailijoiden tekemisiä ja nopeutta. Kuka kertoi ensimmäisenä ja sai uutisen ikään kuin omiin nimiinsä. Reaaliaikaisten livestriimien myötä paine on siirtynyt nopeudesta myös uutisen taustoittamiseen ja merkityksen analysointiin, koska monet uutistoimitukset vievät livestriimin välityksellä katsojansa yhtä aikaa uutisen lähteille.

Kaikki uutistoimitukset kertovat siis uutisen reaaliaikaisesti. Uutiskilpailun painopiste ei tule enää kauaa olemaan nopeus, koska reaaliaikaisuutta nopeammaksi tiedonvälitys ei voi yksinkertaisesti enää nopeutua.

4.1 Nopeuden vaatimuksesta reaaliaikaisuuteen

Asioiden esittämisestä suorana keskeltä uutistapahtumaa on pitkät perinteet. Aiemmin vastaanottimena tosin toimivat televisiot ja sitä ennen pääpaino oli radioilla. BBC lähetti suorana kuningatar Elisabeth II kruunajaiset vuonna 1953. Lähetys tehtiin sekä televisioon että radioon (BBC). Voidaan siis puhua varsin monimediallisesta tuotannosta tuohon aikaan. Katsojia tuolla lähetyksellä arvellaan olleen noin 20 miljoonaa.

Brittiläinen mediatutkija John Ellis on jaotellut television historian kolmeen kauteen: niukuuden, saatavuuden ja runsauden aikaan (Seppänen & Väliaverron 2012, 52). Näissä kehitysvaiheissa on paljon yhtenevää esimerkiksi livestriimauksen historian kanssa. Koen, että myös livestriimauksessa on saavutettu tuo television kehitysvaiheiden runsauden aikakausi, koska liven tekeminen eri nettialustoille on tekniikan kehittymisen

myötä mahdollista lähes kaikille toimijoille niin halutessaan. Katsojan näkökulmasta runsauden ja yltäkylläisyyden aika näkyy siinä, että tarjontaa on niin paljon, että katsoja joutuu aktiivisesti tekemään päätöksiä, mitä haluaa katsoa.

Nykyään suorja lähetetään television sijaan paljon nettiympäristöissä. Livestriimejä tekevät uutismedioiden lisäksi myös viihdemaailma tai esimerkiksi maamme eduskunta. Eduskunnan täysistuntoja on saanut seurata suoran livestriimin välityksellä jo syyskuusta 2008 asti (eduskunta.fi). Tämä tuotanto jatkuu edelleen.

Livestriimausta voidaan tietyllä tapaa pitää tämän ajan tuotteena, kun sosiaalisen median ja tekniikan kehittymisen myötä tiedonkulusta on tullut koko ajan nopeampaan. Sosiaalinen media on lisännyt yleistymisensä myötä suomalaisen yhteiskunnan avoimuutta ja erityisesti tämä näkyy politiikassa. Sosiaalisen median myötä tiedot myös kulkevat kiihtyvällä tahdilla eteenpäin. (Pönkä 2014, 28, 29.) Sosiaalisen median yleistymisen myötä myös uutistalojen nopeus tiedonvälittämiseen on joutunut uusien haasteiden eteen.

Nopeutta mitataan vähintäänkin uutistoimitusten kesken. Suorat striimit uutistapahtuman keskeltä osuvat mainiosti tähän asetelmaan. Katsoja kuulee uutisen yhtä aikaa median kanssa. Voisiko enää olla nopeampaa, kun reaaliaikainen uutisointi. Läsnaolon tarve korostuu, kun tekniikka on mahdollistanut meidän pääsyn näkemään maailman sellaiseenaan, kun se on ja meidän on nyt myös teknisesti mahdollista nähdä se (Marriott 2007, 119).

Esa Väliiverrosen toimittamassa *Journalismi murroksessa* –teoksessa Laura Juntunen esittää, että uutiskilpailu ja nopeuden vaatimus kuuluvat journalismiin ikään kuin itsensänselvyyksinä, joita harvoin kyseenalaistetaan. Median ensisijaisena tavoitteena on julkaista uutta tietoa mahdollisimman nopeasti, joka nykypäivänä tarkoittaa käytännössä reaaliaikaisuutta. (Juntunen 2009, 182.) Tähän samaan tarpeeseen uutistoimitukset pyrkivät vastaamaan muun muassa livestriimauksilla ja mobiilijournalismin mahdollisuuksilla. Reaaliaikaisuuden lisääntyessä uutistoiminnassa nopeus ei enää yksin riitä uutiskilpailun voittamiseen.

4.2 Kun nopeus ei enää riitä

Uskon, että tulevina vuosina uutiskilpailun kehitys menee enemmän siihen suuntaan, että nopeuden lisäksi arvioitavaksi nousee laatu, miten uusi tieto analysoidaan ja ”jatkojalostetaan” parhaiten katsojille. Tämä asettaa uutistoimitukset uuden tilanteen eteen ja pakottaa miettimään oman toiminnan ydintä ja tapaa erottua kilpailijoista.

1990-luvulta alkaen on noussut käsitys siitä, että laatujournalismi tuottaa lisäarvoa lukijalleen, koska sen voidaan katsovan hyödyttävän lukijaa enemmän (Heikkilä, Ahva, Siljamäki & Valtonen 2012, 18). Matti Apunen esittää *Laatua journalismiin* –teoksessa, että uutistoimitusten tulee lunastaa paikkansa yhteiskunnassa tekemällä journalistisen työnsä entistä paremmin ja laadukkaammin. Vaikka lisäarvo käsitteenä liittyy talouteen, ei sitä voi journalistisessa maailmassa tarkastella ainoastaan taloudellisesta näkökulmasta. Journalismin laadusta puhuttaessa ei voida useinkaan näyttää ihan suoraa vaikutusta taloudelliseen lisäarvoon, mutta ei sitä voi kokonaan siitä poistaakaan. (Heikkilä ym. 2012, 17.)

Ei riitä, että journalismi on ajankohtaista, asiapohjaista ja tärkeää. Journalismin pitää olla myös kiinnostavaa, jotta se pystyy tarjoamaan asiakkaalle tämän odotamaa lisäarvoa. (Heikkilä ym. 2012, 23.)

Median muuttuminen on tuonut eteemme tilanteen, jossa informaatio ei ole enää valmis kokonaisuus julkaistessa, vaan sen täydentäminen ja kehittyminen saattavat alkaa julkaisusta. (Ramonet 2012,10.) Näin tapahtuu juuri livestriimien kohdalla.

Turo Uskalin 2013 julkaisemassa teoksessa Jokapaikan journalismi tästä ajatuksesta puhutaan nimellä avoin journalismi. Uskalin teoksessa Yleisradion Antti Hirvonen määrittelee avoimen journalismin sellaiseksi, jossa toimittaja kertoo aiheensa ennen kuin juttu on valmis ja toivoo yleisöä mukaan jutun tekoon. (Uskali 2013, 21.) Tässä on yhtymäkohtia livestriimaukseen tietyiltä osin, koska monesti uutisen sisältö tarkentuu ja päivittyy livestriimin aikana. Uutinen ei ole valmis suoran lähetyksen alkaessa, vaan se täydentyy, sitä analysoidaan ja seurauksia pohditaan reaaliaikaisesti livestriimissä. Oleellisen ero puhtaaseen avoimeen journalismiin on se, että livestriimissä katsojat voivat täydentää kokonaisuutta omilla näkemyksillään esimerkiksi sosiaalisen median kautta, mutta he eivät ole suoraan yhteydessä toimittajaan.

Striimissä kuullaan uutinen, joka sitten jalostuu päivän aikana ja esimerkiksi illan TV-uutisissa uutinen pystytään taustoittamaan ja analysoimaan seuraukset. Lisäksi kuka tahansa pystyy rikastuttamaan uutista sosiaalisen median kanavissa. Muutos näkyy myös perinteisen printtimedian puolella. Deadline-aikakaudelta on siirrytty online-aikaan (Väliveronen 2009, 30). Nopeus on entistäkin korostuneemmassa roolissa.

Uskalin käsityksen mukaan olemme siirtyneet jo informaatio- ja tietoyhteiskunnasta ubiikiksi tai jokapaikan mediayhteiskunnaksi. Ubiikilla tarkoitan tässä yhteydessä Xerox Parcin johtajan Mark Weiserin ajatusta vuonna 1988, että tietokoneet sulautuisivat ympäristöön niin hyvin, että emme enää kiinnittäisi siihen huomiota, älyä olisi kaikkialla. (Uskali 2013, 22-23.)

Le Monde diplomatiquen entinen päätoimittaja Ignacio Ramonet esittää kirjassaan *Mediaräjähdyks*, että lukijoiden määrästä on tullut tärkein tekijä toimittajille ja että hyvä uutinen mitattaisiin ainoastaan kiinnostuneiden lukijoiden määrällä (Ramonet 2012, 14).

”Mediaa riivaa nopeuden ja välittömyyden pakkomielle. Sen seurauksena virheet moninkertaistuvat ja oikeaksi todistettu asiatieto sekoittuu huhupuheisiin” (Ramonet 2012, 39). Näen, että tässä tilanteessa median laatu ja luotettavuus korostuvat entisestään.

Erityisesti vuosi 2016 nosti esille ihan uudenlaisen ”valemmedian” ja medialukutaidon merkitys korostui uudella tavalla. Keväällä tilanne oli jopa niin haastava, että parikymmentä Suomen keskeisten medioiden päätoimittajaa julkaisivat yhteisen julkilausuman journalismin puolesta. Tällä päätoimittajat halusivat kiinnittää huomiota journalismin laatuun.

Mediaksi itseään nimittävät tahot myrkyttävät yhteiskunnallisen keskustelun ja yhteiskunnan ilmapiirin johtamalla yleisöä tahallisesti harhaan valheellisilla viesteillään. Hyvän maun ja soveliaisuuden rajat on jo aikaa sitten ylitetty.

Moniarvoinen viestintä ja sananvapaus sallivat erilaiset mielipiteet. Se ei tarkoita, että kuka tahansa voi levittää mitä tahansa kenenkään siihen puuttumatta.

Me hyvää journalistista tapaa noudattavat päätoimittajat emme aio olla valemmedian hiljaisia tukijoita ja myötäjuoksijoita. Sitoudumme oikeisiin tietoihin perustuvaan ja merkitykselliseen journalismiin. (Päätoimittajien kannanotto: Luotettavan median puolesta 1.3.2016)

Tässä valossa voidaan pitää tärkeänä, että journalismin laadun ei tule kärsiä, vaikkakin nopeudella tuntuu olevan koko ajan kasvava merkitys uutistoiminnassa. Toisaalta on

tärkeää myös todeta, että tekniikan kehittyminen on omalta osaltaan nopeuttanut työprosesseja ja esimerkiksi livestriimausta. Näin moni asia on entistä helpompaa ja nopeampaa toteuttaa journalistisen laadun kärsimättä.

Kaikki tämä valtava muutos media-alalla on pakottanut journalismin ja toimittamisen hakemaan uusia tapoja. Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen vuonna 2015 julkaisemassa Medeia-hankkeessa kerättiin median ja journalismin heikkoja signaaleja. Tässä yhteydessä signaaleilla tarkoitetaan marginaalissa olevia, mutta tulevaisuudessa mahdollisesti vahvistuvia kehityskulkuja. Yhtenä heikkona signaalina nähtiin, että toimittajien ja tutkijoiden toimenkuvat lähentyvät. Toimittajat eroavat muista sisällöntuottajista selkeällä ilmaisulla sekä tiedonkäsittelyn ja –analyysin taidoillaan. (Heinonen & Ruotsalainen 2015, 40-41.)

Lisäisin tähän vielä, että tulevaisuudessa toimittajien asiantuntijuutta alleviivaa se, että he pystyvät reaaliaikaisesti analysoimaan uutistapahtumia livestriimeissä. Nykypäivän uutisvälityksessä ja uutiskilpailussa livestriimaus ei ole vain tapa reaaliaikaiseen tiedonvälitykseen, vaan myös välttämättömyys, koska nopeuden rooli on merkittävä. Livestriimi mahdollistaa tiedonkulun, mutta myös onnistuessaan antaa lisäarvoa katsojalleen.

Jos kaikki kotimaiset isot mediatalot striimaavat samaa sisältöä katsojilleen reaaliaikaisesti, on paikallaan kysyä, mihin näitä kaikkia samansisältöisiä livestriimejä tarvitaan etenkin näin pienessä maassa? Se mediataloista, joka keksii tavan erottua muista joko tyyllisesti, sisällöllisesti tai merkittävällä tavalla teknisesti korjaa suurimman potin. Ideaalitalanteessa livestriimaus luo lisäarvoa uutisisältöihin ja laajemmin ajateltuna koko uutisvälitykseen.

Teemahaastatteluissa nousi lähes jokaisen haastateltavan kohdalla esille nopeuden ja visuaalisuuden lisäksi aina myös kiinnostavuus tärkeänä kriteerinä muiden uutiskriteerien lisäksi.

MTV Uutisissa tähän nopeuden, visuaalisuuden ja kiinnostavuuden toiveeseen on haettu useita eri ratkaisuja. Esimerkiksi mobiilijournalismi on otettu yhtenä tekniikkana mukaan uutisjournalismin tekemiseen ja tästä on järjestetty kaikille uutistoimittajille myös koulutusta. Käytännössä toimittaja pystyy iPhonella tekemään uutisjutun alusta loppuun kuvauksineen ja editointeineen. Tulen paneutumaan laajemmin kiinnostavuuden vaateeseen lisää seuraavissa luvussa, kun analysoin teemahaastattelujen tuloksia.

Seuraavassa luvuissa keskityn tarkemmin livestriimaukseen uutisjournalismin välineenä MTV Uutisissa ja käyn tarkemmin läpi tavoitteita ja kriteereitä livestriimauksen suhteen.

5 Livetriimaus MTV Uutisissa

Livetriimauksen yksi tyypillinen malli on tiedotustilaisuuden esittäminen. Kuva: MTV Uutiset

Haastattelin tutkimustani varten MTV Uutisten avainhenkilöitä livestriimauksen suhteen helmi- maaliskuussa 2017. Näiden teemahaastattelujen pohjalta tulen tässä luvussa avaamaan toimituksen sisäistä työprosessia livestriimien sisällön ja päätöksiin vaikuttavien kriteereiden suhteen.

Merkille pantavaa on, että uutisjournalismissa ja uutiskilpailussa eletään tällä hetkellä suurta murrosta. Nopeus ei enää yksin riitä uutiskilpailun voittamiseen, koska niin monet toimijat kykenevät jakamaan uutisen katsojilleen reaaliaikaisesti juuri livestriimauksen mahdollisuuksia hyödyntäen. Tässä murroksen keskellä livestriimauksessa nähtiin haastatteluissani potentiaalia juuri sen todistusvoiman takia.

Livetriimi on keino viedä ihmiset tapahtumien keskelle. Se on sillä tavalla live-televisiota 24/7, että se on ihmisten saavutettavissa. (Ylä-Anttila 23.2.2017.)

Katsojat ja lukijat haluavat myös todistaa tapahtumia omin silmin, tuntuu, ettei enää riitä se, että joku pureskelee aineiston valmiiksi tunteja myöhemmin. (Haapasaari 5.2.2017.)

Suorana näkemistä ja katsojien silminä toimimista korostettiin useissa puheenvuoroissa haastattelutilanteissa. Livetriimillä nähtiin merkitystä siinä mielessä, että se ikään kuin

todistaa, jonkun asian tapahtuneen oikeasti. Katsojat haluavat päästä näkemään ja kokemaan asiat mahdollisimman reaaliaikaisesti.

Siinä on se aito tilanne päällä sellaisenaan. Siinä on se tilanteen todistusvoima. Totta kai sillä on merkitystä, koska siinä katsoja pääsee suoraan tiedon lähteille. (Ylä-Anttila 23.2.2017.)

Osa haastateltavista uskoi vahvasti erityisesti suorana asioiden esittämiseen liikkuvan kuvan avustuksella. Tässä yhteydessä moni pohti sitä, että liikkuva kuva ja suorat lähetykset ovat lisääntyneet myös muualla kuin vain uutistoiminnassa. Varsinkin nuoremmat sukupolvet ottavat haltuun kiihtyvällä vauhdilla erilaisia sosiaalisen median palveluita, joissa keskiössä on juuri liikkuva kuva eri muodoissaan. Isossa mittakaavassa tuntuu siis varsin luontevalta ajatella, että liikkuvan merkitys tulee yhteiskunnassamme kasvamaan myös uutistoiminnassa.

Uskon siihen, että livestriimauksen tarve ja suosio tulee räjähdysmäisesti nousemaan. Uskon tosi vahvasti striimaukseen ja liveen. Ja kaikkeen muuhunkin suorana tehtävään. Kaikki merkit myös näyttävät siltä, että se tulee kasvamaan. Aina-kin sen markkina kasvaa. (Lehtiö 9.2.2017.)

Osa haastateltavista puolestaan painotti suoran lähetyksen sijaan enemmän liikkuvan kuvan merkitystä tulevaisuuden uutistoiminnassa ja uskoi vahvasti videoihin. Liikkuvan kuvan menestykseen tulevina vuosina uskoivat sen sijaan kaikki haastattelemani henkilöt. Ainoa ero oli siinä, nähtiinkö isompi painoarvo asian esittämiseen suorana vai tallenteena.

Mihin suuntaan uutiskilpailun painopiste jatkossa sitten siirtyy ja millainen rooli on liikkuvalla kuvalla täällä Suomessa, jossa on suhteellisen pienet markkinat. Siitä ei ole varmasti varmaa tietoa kenellekään, mutta itse uskon yli kymmenen vuoden kokemukseni pohjalta, että nopeuden sijasta uutiskilpailussa tullaan jatkossa painottamaan entistäkin enemmän uutisen laadukasta analysointia ja merkitysten avaamista. Tämä sama ajatus nousee esille myös tekemissäni teemahaastatteluissa. Näin on tapahtunut ennenkin tekniikan tuomien mahdollisuuksien myötä. Ensin ollaan innoissaan uudesta tekniikasta ja nopeasti painopiste siirtyy sisältöön etenkin uutistoiminnan kohdalla.

Tutkimusaineistossani nousi toistuvasti esiin ajatus siitä, että katsojalle pitää pystyä antamaan lupaus kiinnostavasta sisällöstä ja sitten pitämään tämä. Toinen samassa yhteyksissä keskusteluun noussut käsitys oli, että livestriimillä pitää olla niin kutsuttua livearvoa eli jokin erityinen syy, miksi tilanne olisi nähtävä suorana.

Hyvä striimi näyttää katsojalle jotain sellaista, jolla on livearvoa. Se voi olla se hetki, kun joku astuu julkisuuteen ensi kertaa, jolloin eleet ja ilmeet ja tunnelma välittyvät saman tien. Hyvä striimi tarjoaa jonkinlaisen lupauksen, esimerkiksi ”kuuntele itse, miten hän selittää asian tai miltä hän kuulostaa livenä. (Haapsaari 5.2.2017.)

Kuten verkkotuottaja Mona Haapsaari tässä edellä toteaa, siinä on hohtonsa, kun voi nähdä esimerkiksi ihmisten eleitä ja ilmeitä suorana. Useasti nämä voivat jäädä napa-koista ja tiukasti editoiduista uutisvideoista pois, varsinkin jos eleet eivät nouse sen suurempaan merkitykseen. Livestriimin katsojalle niillä voi olla kuitenkin merkitystä pieninä nyansseina.

Ajatuksina sekä lupaus että livearvo kuulostavat ensikuulemalta selkeiltä, mutta kun tuodaan nämä käsitteet uutistoimintaan, niin tilanne on haastavampi. Striimauspäätöksiä tehdessä oman haasteensa tilanteeseen tekee se, että läheskään aina sisältö ei ole tarkasti tiedossa. Tilaisuuksien sisällöillä voi tästä huolimatta olla suuriakin odotusarvoja, mutta välillä lupauksen tekeminen katsojalle etukäteen on vaikeaa. Näitä tilaisuuksia voivat olla esimerkiksi tiedotustilaisuudet, joiden aihe tai otsikko tiedetään, mutta tarkempia tietoja ei ole. Joskus perinteiseltä ja yllätykseltä etukäteen tuntuva tilaisuus voi-kin pitää sisällään ison uutisen, vaikka yhteiskunnallisesti merkittävän toimijan eroilmoituksen. Vastaavista välillä käy myös niin, että suuria odotuksia sisältävä tilaisuus onkin niin sanotusti tyhjää täynnä, ilman varsinaista uutista. Toisaalta yllätyksellisyys on jo itsessään kiinnostavaa, mutta toki lisää vaikeusastetta lupauksen ja livearvon varmistamisessa.

Seuraavissa alaluvuissa analysoin tarkemmin teemahaastattelujeni pohjalta livestriimausta uutisjournalismin välineenä MTV Uutisissa. Ihan ensimmäiseksi pyrin löytämään keskeisiä linjoja, miten MTV Uutisissa määritellään onnistunut ja epäonnistunut livestriimaus.

5.1 Millainen on hyvä ja huono livestriimi?

Teemahaastatteluissa pyysin haastateltaviani määrittelemään heidän kokemuksensa mukaan hyvän ja huonon striimin ja avaamaan omia kriteereitään tässä asiassa. Kuten

jo aiemmin mainitsin odotusarvo ja sen täytyminen nousivat monen haastateltavan vastauksissa esille onnistuneista livestriimauksista puhuttaessa.

Hyvä striimi vie katsojan mukanaan ensi sekunneista alkaen ja on tapahtumasta, joka puhuttaa mahdollisimman isoa yleisöä. Esimerkiksi onnettomuus- ja rikospaikoilta tehdyt striimit näyttävät katsojalleen, millaista jälkeä tapahtuma on aiheuttanut ja täten antaa uutiselle painoarvoa.

Katsoja saa usein tilannetietoja, joten striimiä voi joko tuijottaa herkeämättä tai pitää auki taustalla ja palata siihen silloin tällöin. (Haapsaari 5.2.2017.)

Onnistuneen livestriimauksen kohdalla teemahaastatteluissa mietittiin striimin ihanteellista pituutta. Tästä on kahta koulukuntaa. Osa kokee, että mitä lyhyempi, sen parempi. Tämän takana oli ajatus, että jätetään striimistä kaikki ”turha” odottelu pois ja pyritään saamaan striimiin vain kaikista keskeisin asia. Toinen puoli taas ajattelee niin, että katsoja saattaa pitää striimiä päällä ikään kuin taustalla ja seurata asioita ja päivittää omia tietojaan asiasta palaamalla siihen välillä. Olisi mielenkiintoista selvittää katsojatutkimuksella, miten uutisten livestriimejä tällä hetkellä katsotaan.

Striimauspäätöksien tekeminen on oma taitolajinsa, jossa pitkästä uutiskokemuksesta on paljon hyötyä. Kokemus helpottaa näkemään ennalta, mitkä tilaisuudet täyttävät lupaukset ja mitkä eivät. Uutiskokemus auttaa myös kestävämpään paremmin takaiskut, kun johonkin tilaisuuteen panostetaan virhearvion takia liikaa. Totuus on, että näitäkin välillä tapahtuu jokaisessa uutistoimituksessa. Virhearvion mahdollisuus on yksi oleellinen elementti, joka tekee mielestäni livestriimauksesta niin kiinnostavaa. Suoraa lähetystä ei voi enää kesken muuttaa tai editoida, vaan siinä tapahtuu juuri se, mikä tapahtuu kaikesta huolimatta.

Onnistuneissa livestriimeissä odotusarvo on kohdillaan. Livestriimiä on ehditty myös markkinoida oikealla tavalla tehokkaasti katsojille, niin että se on siinäkin mielessä löytänyt katsojansa.

Jos sille on kerääntynyt paljon katsojia, niin se on merkki siitä, että kannatti tehdä. Mutta mun mielestä se on se, että sä saat vastauksen johonkin auki olevaan kysymykseen. Tai sitten se, mitä siinä kuvassa tapahtuu, on itsessään niin kiehtovaa, että tekee mieli käydä katsomassa. (Ahtiainen 14.3.2017.)

Onnistunut livestriimaus on siis monien asioiden summa. Jos ei ole odotusarvoltaan kiinnostavaa sisältöä on taas puolestaan turha markkinoida. Molempien asioiden pitää siis toteutua yhtä aikaa. Useasta vasta striimin jälkeen voidaan tehdä arviota siitä, kuinka

sisällössä onnistuttiin. Kiinnostava sisältö ei yksistään riitä, jos katsojille ei ehditä kertoa asiasta.

Tutkimusainestossani aiheen kiinnostavuus ja visuaalisuus nousivat esille, kun keskiössä olivat onnistuneet livestriimaukset. Journalistisesti ajateltuna kiinnostavuus ja visuaalisuus nähdään tässä yhteydessä tärkeänä osana perinteisten uutiskriteerien lisänä. Visuaalisuudella tarkoitan tässä yhteydessä sellaisia sisällöllisiä ratkaisuja, että striimi avaa katsojalleen esimerkiksi mahdollisuuden päästä näkemään jotain ”näkemisen arvoista”, jota muuten ei ehkä olisi mahdollista nähdä. Livestriimi voi siis avata ikään kuin oven visuaalisesti kiinnostavaan paikkaan tai tilanteeseen.

Ne on journalistisia valintoja. Kyllä me mietitään, että kannattaako meidän mennä paikalle ja sitten sitä, että tehdäänkö tästä striimikin. Joskus voimme jotain visuaalista aihetta hyödyntää myöhemmin esim. Kevennyksessä, vaikka aihe itsessään ei olisi niin kova uutisaihe. Mutta kyllä ne ovat nimenomaan journalistisia valintoja. (Einonen 9.2.2017.)

MTV Uutisten nettianalytiikasta selviää, että vuoden 2016 katsotuimpien striimien listaan mahtuu niin kovia uutisia kuin myös kiinnostavuudeltaan merkittäviä aiheita. Esittelen kyseisin listauksen tarkemmin myöhemmin tässä luvussa.

Epäonnistuneet striimit tunnistaa haastateltavieni mukaan siitä, että katsojille annetut lupaukset ja odotukset eivät toteudu, vaan sisällöllisesti livestriimin anti jää laihaksi. Jälkikäteen näissä tilanteissa tulee helposti todettua, että ei olisi kannattanut striimata. Harvoin tätä kuitenkaan osaa nähdä ennalta.

Huono striimi voisi olla sellainen, että sisällön odotusarvo ei toteudu. Ei saada sitä, mitä on suunniteltu tai etukäteen tiedetty sisällöstä. Jälkeenpäin on sitten aina helppo sanoa, että ei olisi pitänyt tehdä tätä, mutta sä et voi ikinä etukäteen tietää. (Einonen 9.2.2017.)

Huonolla striimillä ei ole lupausta. Joskus harvoin ”tylsäksi ja turhaksi” ennakoitu striimi yllättää ja tarjoaa kovaa sisältöä, mutta hyvin usein huonon striimin tunnistaa siitä, että sille on vaikeaa keksiä otsikkoa ja ennakojuttua. (Haapsaari 5.2.2017.)

Onnistuneista striimeistä puhuttaessa haastattelutilanteissa korostui myös toimittajien esiintymiskyky. Suorissa tilanteissa ei ole mahdollisuutta ottaa juontoa tai kysymystä uudestaan, joten toimittajan on oltava luonteva ja tottunut esiintymään. Toimittajan tehtävänä livestriimeissä on toimia ikään kuin katsojan silminä ja korvina. Tällöin on oleellista, että katsojan ei tarvitse jännittää toimittajan suoriutumista, vaan huomion voi laittaa kokonaisuudessaan livestriimin asiasisältöön ja tapahtumiin.

Striimaus on kuitenkin vaan sitä tekniikkaan. Mä haluaisin enemmän korostaa sitä, että suorassa toimittajan esiintyminen on ihan eri kuin se, että istua tietokoneen takana tekemässä tekstiä, tai vaikkapa editoimassa tai spikkaamassa juttua. Se on striimeissä kyllä kaiken a ja o, että toimittaja on niin, että katsojalle ei tule kiusaantunut olo, vaan että se tuntuu helpolta ja homma toimii. (Kantelinen 24.3.2017.)

Toimittajan esiintymistaito tai sen puute tosiaan korostuu suorissa lähetyksissä, joita livestriimaukset ovat. Tässä mielessä voidaan ajatella, että MTV Uutisilla on hienoinen etulyöntiasema kilpailijoihinsa nähden, koska tv-uutisissa toimittajien esiintymistaidot ovat pääsääntöisesti erittäin hyvät ja näitä taitoja toimittajat ovat myös saaneet pitää yllä ja kehittää eteenpäin esiintymällä erilaisissa suorissa lähetyksissä television puolella.

Kuvio 1. MTV Uutisten toimituksessa testataan uutta mobiilitekniikkaa. Kuva: Asta Kujala.

Haastateltaville oli täysin itsestään selvää, että livestriimin laadun tulee aina olla teknisesti hyvää ja käyttöliittymän kaikinensa selkeä ja toimiva kokonaisuus. Käytettävyyden merkitys nousi erityisesti epäonnistuneista striimeistä puhuttaessa esille. Vaikka tekniikka menee koko ajan pienempään pakettiin ja työprosessi nopeutuu, se ei saa tietenkään vaikuttaa heikentävästi livestriimien laatuun.

Kyllä nykyään käyttökokemuksen pitäisi olla niin selvä, että siinä ei tarvitse odotella. Niiden todella pitää olla toimivia. Informaatio on hyvin saavutettavissa kuvallisesti ja äänellisesti. (Ylä-Anttila 23.2.2017.)

Tässä kohtaa on kuitenkin paikallaan todeta, että monesti tekniikka voi parantaa laatua, vaikka prosessi keventyisikin merkittävästi. Näin voidaan todeta esimerkiksi suorien yhteyksien kanssa tv-uutisiin. Aiemmin ne on useasti tehty esimerkiksi satelliittiyhteyksien välityksellä eri puolilta maailmaa tai mobiiliverkkoja hyödyntävällä ”reppulinkillä” kotimaasta. Tänä keväänä MTV Uutisisissa kokeiltiin suoran tekemistä illan tv-uutisiin mobiiliverkkojen avulla toimittajan iPhoneella Washingtonista, siis ilman satelliittiyhteyttä ja satelliittioperaattoria. Kokeilu oli onnistunut ja samalla muun muassa havaittiin, että näin toteutettuna viive suoran yhteyden ja tv-lähetyksen välillä oli selvästi lyhyempi. Tämä tietenkin näyttäytyy televisionkatsojille sujuvampana yhteytenä toimittajaan maailmalla. Kokeiluja jatketaan ja kehitetään, mutta jo ensimmäinen kerta antoi rohkaisevia tuloksia.

Alla olevasta taulukossa on listattuna MTV Uutisten kiinnostavimmat livestriimaukset vuodelta 2016.

Kuvio 2. Kymmenen katsotuinta livestriimiä MTV Uutisisissa vuonna 2016

Brysselin lentokentältä kuultu räjähdysiä*

Traktoreilla Senaatintorille – nyt protestoivat viljelijät

Torilla tavataan – viljelijät osoittavat mieltään Senaatintorilla

MTV Uutisten erikoislähetys Nizzan iskusta

Presidentti Niinistö: kaikkia ei voida enää ongelmitta auttaa

Poliisi tiedottaa Imatran ampumavälikohtauksesta

MTV paikalla hävittäjä laskeutuu Lusin suoralle

Erikoislähetys Brysselin iskuista

Erikoislähetys Niinistön yllätysveto – MTV ruotii presidentin puhetta

Puuttuiko pääministeri Ylen uutisointiin? Sipilä vastaa väitteisiin

*Striimin nimi muuttui uutisen tarkentuessa.

Kaikkein katsotuin oli Brysselin lentokentän iskuista toteutettu livestriimi. Brysselin iskujen yhteydessä MTV Uutisten livestriimiä tehtiin uutistoimituksen Hotspot –studiosta, jossa asiantuntijat kommentoivat ja analysoivat uusimmat käänteet reaaliaikaisesti. Huomion arvoista listauksessa on myös se, että sinne on kivunnut kovien uutisaiheiden lisäksi myös liuta selvästi kevyempiä aiheita.

Brysselin iskujen kaltaisissa isoissa uutistapahtumien livestriimissä pyritään päivittämään tilannetta mahdollisimman kattavasti ja hetki hetkeltä reaaliaikaisesti tai ainakin vahvasti reaaliaikaisuuteen pyrkien. Livestriimi pystyy nopeutensa puolesta mainiosti vastaamaan juuri tähän katsojien tarpeeseen isojen uutistapahtumien äärellä.

Jos vuoden 2016 kiinnostavimpia livestriimaussisältöjen listaa katsoo tarkemmin, on havaittavissa, että sieltä löytyy paljon sisältöjä ”puhuvilla päillä”. Merkille pantavaa on, että listauksessa ei ole ainoastaan breaking news –tyyppisiä livestriimejä, vaan myös arkipäiväisiä aihepiirejä. Näissä korostuu kiinnostavuus joko aiheen osalta ja tai visuaalisesti. Tulen paneutumaan tutkimuksessani tarkemmin kiinnostavuuteen ja visuaalisuuteen myöhemmissä luvuissa.

Ajatus, että livet olisivat vain isoja uutistapahtumia, on mun mielestä vähän vanhanaikainen. Se kiinnostusarvo voi syntyä siitä, että joku toimittaja on menossa jonnekin paikan päälle, jossa tapahtuu tai sitten sen uutistilanteen ympäriltä behind scene -suoraa, jota Ruotsissa tehdään jo tosi paljon. (Lehtiö 9.2.2017.)

Suomessa ei vielä juuri tehdä Ruotsin tyylistä livestriimausta ilmiöiden ympäriltä. Karri Lehtiön mukaan tästä voisi toimia esimerkkinä se, kuinka Ruotsissa livestriimin välityksellä seurattiin jalkapalloilija Zlatan Ibrahimovicin saapumista Ranskasta takaisin Ruotsiin vanhaan kotikaupunkiinsa pelaamaan. Livestriimi aloitettiin jo Ranskassa ja sitä jatkettiin koneen laskeuduttua Ruotsissa ja niin edelleen. Kyseinen mediatalo tuotti livestriimin saapumisesta, vaikka heillä ei ollut oikeuksia kyseisen ottelun näyttämiseen. Tässä tapauksessa he menivät puhtaasti ilmiö edellä uudesta näkökulmasta. Suomessa uutistoimitusten livenessisällöt koostuvat pääosin uutistapahtumista ja niiden sisällöstä.

Journalismilla on iso rooli striimauspäätöksissä, mutta sen lisäksi nettiliveissä täytyy ottaa huomioon myös muunlaisia kriteereitä kuin journalistinen painoarvo: Yllättävyys, läheisyys, elämys, hauskuus, tunnelmat.

Päätös striimauksesta ei voi aina perustua vain siihen, että tämä on tärkeää. Se ”tämä” voi olla myös hauskaa, erilaista ja kokeilevaa. Tästä esimerkkinä hyvin toimineet taksi-, rekka- ja traktorilivet, joissa toimittaja on körötellyt kuskin kanssa pitkäänkin livessä, seurailut ruuhkaa ja jutustellut alan haasteista ja arjesta. (Haapsaari 5.2.2017.)

MTV Uutisissa on menestyksellisesti lähdetty välillä tekemään uutisten livestriimiä perinteisestä näkökulmasta poiketen. Vuoden 2016 kymmenen kiinnostavimman livestriimin joukossa on esimerkiksi striimi, jossa katsoja pääsi seuraamaan viljelijöiden mielenosoitusta Senaatintorilla traktorin hytistä koettuna.

Sisällöllisesti erilaisena ratkaisuna voidaan myös pitää hävittäjän laskeutumista Lusin suoralle. Näiden menestys koko vuoden Top 10 –listassa kertoo selvästi sen, että livestriimien aiheiden kirjoon mahtuu monta toisistaan hyvin erilaista kokonaisuutta. Onnistuneen livestriimin kaavaa on tästä vaikea hahmotella.

Harvemmin näkee sitä, että toimituksesta olisivat itse lähteneet hakemaan uutta ja omaa lähestymiskulmaa uutisen ympäriltä. Monesti Suomen suurimmat uutismediat tekevät sisällöllisesti jopa lähes identtistä livestriimaussisältöä vierä vieressä kukin omiin alustoihinsa. Nähtäväksi jää, miten livesisällöt tulevat seuraavien vuosien aikana kehittymään ja viekö kehitys eri uutistaloja samaan suuntaan.

Sellainen ajatus että puhuvat päät eivät kiinnosta on kumottu. Se on melkein päinvastoin. Puhuvat päät ovat tulleet uudelleen. Ne on rock. Se on ihan teinienkin keskuudessa. Mobiiliaikausi on tehnyt sen. On aika vähän vaihtoehtoja näyttää ihmisille jotain, jos sä et itse ole siinä ruudussa. (Lehtiö 9.2.2017.)

Tämä MTV Uutisten netin toimituspäällikkö Karri Lehtiön ajatus puhuvien päiden uudesta tulemisesta on kiinnostava. Opiskellessani journalismia ja monimediallisuutta 2000-luvun alkupuolella puhuttiin paljon siitä, miten puhuvat päät ovat tylsiä ja katsojia jopa karkottavia.

Muutaman viime vuoden aikana olen havainnut, että tämä käsitys on muuttunut tai ainakin se on murroksessa. Nuorempi sukupolvi esiintyy itsekkin älypuhelimensa välityksellä puhuvina päinä toinen toistaan uudemmissa sosiaalisen median mobiilisovelluksissa, joissa jaetaan liikkuvaa kuvaa suorana.

Kasvojen välityksellä asioiden kertominen on henkilökohtaisempaa ja tässä mielessä myös aidompaa. Tämä muutos on asettanut myös uutistoimitukset miettimään uudelleen käsitystään puhuvista päistä. Pitääkö kiinni vanhasta mantrasta, että puhuvat päät ovat tylsiä vai uskoa uusiin tuuliin ja antaa kasvojen kertoa.

Seuraavissa luvuissa käyn tarkemmin läpi MTV Uutisten livestriimauksen tavoitteita, striimauskriteereitä ja tulevaisuuden näkymiä toimituksen näkökulmasta katsottuna.

5.2 Livestriimauksen tavoitteet

Kun kävin haastateltavieni kanssa läpi livestriimauksen syitä, useammasta suusta tuli ajatus, että livestriimauksien tekeminen ei ole nykyaikana uutistoimitukselle valinta, vaan enemmänkin välttämättömyys pysyä kehityksen vauhdissa mukana.

Kaikki mediat kilpailevat nopeudella luotettavuutta unohtamatta. Sun pitää pystyä tarjoamaan se. Me halutaan olla siinä mukana ja onhan se tietysti kilpailua. Sä haluat välittää sen tiedon sun katsojille ja lukijoille, että me ollaan täällä. Tietyllä tavalla siinä on pakko olla mukana kehittämässä ja miettimässä sitä. Tiedonvälitys vaan nopeenee ja nopeenee koko ajan. (Einonen 9.2.2017.)

Keräämästäni aineistosta käy vahvasti ilmi, että ollakseen uskottava media nykyisessä yhteiskunnassamme livestriimaus pitää hallita. Tätä haastateltavat perustelivat niin median muutoksella kuin myös sillä, että MTV Uutisten pitää pystyä vastaamaan katsojien tarpeeseen tiedonvälityksessä.

Livestriimaus on TV-uutistalon ydintekemistä ja kykyä. Jos jonkun niin meidän tämä pitää handlata ja hoitaa. (Laihonen 28.2.2017.)

Koska MTV Uutiset mielletään historiansa takia eniten juuri tv-uutisia toimittavaksi tahoksi, livestriimauksen merkitys ja sen tekemiseen vaadittavan tekniikan suvereeni hyödyntäminen nähtiin haastatteluissa tärkeänä asiana. Tämä nousi toistuvasti esille erityisesti, kun keskustelu kääntyi kilpailijoiden tekemisiin tai teknisiin kokeiluihin. Tutkimusaineistoani lukiessa voisi jopa ajatella, että tv-uutistalolle on kunnia asia hallita liikkuva kuva myös livestriimauksien yhteyksissä.

Liikkuvan kuvan merkityksen kasvu näkyy vahvasti uutistoiminnassa, mutta myös uutisten kuluttajissa. Jatkuvasti kehittyvä tekniikka voisi tulevaisuudessa jopa laskea striimauskynnystä, koska samalla ovat laskeneet myös livestriimaamisen kustannukset.

Voidaan vähän alentaa sitä striimauskynnystä, koska me päästään koko ajan tuotannollisesti kevyempään ja kevyempään malliin tehdä sitä. Nyt kun kustannukset alkavat putoamaan, niin me ollaan nyt mun mielestä oikealla tiellä tässä. Livekuva on se juttu, jos puhutaan verkosta. (Kantelinen 24.3.2017.)

Älypuhelinien kehityksen myötä lähes jokainen voi halutessaan näyttää elämästään osia suorana erilaisia sosiaalisen median palveluita hyödyntäen. Tämä suuntaus näkyy ajassamme erityisesti nuorempien sukupolvien kohdalla. Tämä suuntaus on tunnistettu toimituksissa.

Snapchat tai Periscope on hyvä esimerkki tai vastaavat kuluttajatason palvelut. Ihmisillä on mieletön into olla suorana, milloin missäkin. (Lehtiö 9.2.2017.)

Tähän suorana olemisen vaateeseen MTV Uutisten vastaa livestriimauksen avulla. Reaaliaikaisuuden lisäksi uutistoiminnan kannalta on oleellista, että toimittajan välityksellä katsoja saa lisätietoa ja taustoitusta tapahtumasta ikään kuin välineitä tiedon käsittelemiseen erityisesti isojen uutistapahtumien kohdalla. Samalla pystytään tarjoamaan katsojien tarpeisiin liikkuvaa kuvaa aiheesta.

Liikkuvan kuvan roolin lisääntyy ja se vaikuttaa siihen. Mutta myös siinä mielessä, että et sä voi enää uutisvälittäjänä elää sellaista deadline –aikaa vaan on tultu onlineen. Ja livestriimit ovat onlineä puhtaimmillaan.

Se tarkoittaa myös sitä, että me avataan livestriimi täältä toimituksesta ja kommentoidaan jotakin asiaa, vaikka meillä ei olisi edes heti saatavana ketään haastateltavaa. Me voidaan suoraa täältä uutishuoneesta hotspot –ympäristöstä päästä kiinni ja selvittää yllättävää uutistapahtumaa tai esimerkiksi kommentoida jotain urheilusuoristuksia tai muita vastaavia. Se on myös uutistoimitukselle väylä olla auki yleisöön koko ajan. (Ylä-Anttila 23.2.2017.)

Vastaavan päätoimittaja Merja Ylä-Anttilan ajatuksesta on luettavissa reaaliaikaisuuden tärkeyden lisäksi se, että MTV Uutisissa toimittajien ammattitaitoa arvostetaan ja ammattitaidolta odotetaan paljon. Tämän lisäksi toimittajien tulee myös olla äärimmäisen kovia asiaosaajia omalla alueellaan, jotta ”hyppääminen” livestriimiin onnistuu oikeasti muutamassa minuutissa. Samanlaista kehitystä toimittajan osaamiseen Turo Uskali maalaili vuonna 2013. Hän painotti, että tulevaisuudessa toimittajien tulee yhä useammin työskentelemään reaaliajassa ja samalla jalostamaan, kuratoimaan ja tarkistamaan datavirtoja. (Uskali 2013, 110.)

Toinen oleellinen asia toimittamisessa nykyaikana on tietenkin luonteva esiintyminen, joka mahdollistaa sen, että katsoja voi syventyä sisältöön eikä toimittajan esitystapaan.

Voit olla kuinka hyvä kirjoittaja ja toimittaja, mutta miten siellä esiinnyttään, on sitten ihan eri asia. (Kantelinen 24.3.2017.)

Tähän yllä olevaan lauseen kiteytyy selkeästi se, millaisia muutoksia livestriimaus on tehnyt toimittajan rooliin ja odotuksiin hänen taidoistaan.

Haastattelujen valossa voidaan ajatella, että livestriimauksen tavoitteet kumpuavat vahvasti muuttuneesta mediakentästä ja sitä kautta vahvasti muuttuneesta median käytöstä. Tarkoitin tällä muutoksella sitä, että kuluttaja on päivästä suuria osia online, on täysin

perusteltua uutistalolta olla online koko ajan, jotta katsoja- ja lukijasuhde pysyy tiiviinä. Tähän tarpeeseen livestriimi antaa uutisjournalismille toimivan väylän ja välineen.

Se on ylipäätään tiedonvälittämisen se juttu, että pitäisi pystyä mahdollisimman nopeasti kertomaan tapahtumasta kuin tapahtumasta. Onhan livestriimi kyllä nopein tapa siihen. Se on se suuntaus. Pitäisi pystyä kertomaan tässä ja nyt. Sä saat sen heti. Se on se pointti. (Einonen 9.2.2017.)

Isossa kuvassa ajateltuna livestriimaus voi joltain osin toimia myös puhtaasti luotettavan uutisbrändin rakentamisen välineenä kuten toki kaikki muukin MTV Uutisten julkaisema uutisjournalismi. Osa livestriimin katsojista osaa jo vanhasta muistista tai mielikuvasta tulla MTV Uutisten nettisivuille etsimään tietoa uutisesta tai mahdollisesta livestriimiä aiheesta. Näitä katsojia palvellaan parhaiten tarjoamalla tuoreinta ja luotettavinta tietoa ja käytettävyydeltään helppo tie sisällöllisesti laadukkaaseen livestriimiin.

Osa katsojista löytää tiensä MTV Uutisten sivustolle puolestaan sosiaalisen median eli esimerkiksi Facebook-nostojen kautta. Tämän lisäksi on katsojia, jotka katsovat MTV Uutisten livestriimiä Facebookissa omasta fiidistään ilman että vierailevat varsinaisella uutissivustolla lainkaan. Nämä katsojat eivät näy MTV Uutisten omalla verkkosivuston katsojamäärissä, mutta voi toimia hyvänä markkinointikanavana laadukkaalle sisällölle ja sitä kautta myöhemmin näkyä myös verkkosisältöjen latausmäärissä.

Livestriimauksia tehdään myös MTV Uutisten toimituksessa olevasta Hotspot-sudiosta. Kuva: MTV Uutiset

Kuten jo aiemmin totesin suorana oleminen ei kuitenkaan ole itsearvo, vaan huomio on viime vuosien aikana kiinnittynyt entistä enemmän suoran sisältöön. Pidän tätä jopa odotettavana kehityksenä, koska valinnanvaran kasvaessa katsoja joutuu entistä enemmän itse tekemään valintoja, mitä katsoo ja kenen tuottamana. Seuraan mielenkiinnolla, miten eri uutistoimijat kehittävät sisältöään tulevaisuudessa. Onko kenellekään toimijalle tarkoituksenmukaista, että useampi toimija näyttää ihan samaa sisältöä katsojilleen. Miten erottua joukosta ja pitää katsojasuhde tiiviinä ja luotettavana jatkossa. Tulevaisuuden näkymiä käsittelen tässä tutkimuksessani tarkemmin myöhemmissä luvuissa.

5.3 Livestriimauksen kriteerit

Pyrin tässä tutkimuksessani kiinnittämään erityistä huomiota niihin kriteereihin, jolla striimauspäätös tehdään MTV Uutisissa. Kaikkien haastateltavien pohdinta livestriimauksen kriteereistä lähti liikkeelle perinteisistä uutiskriteereistä.

Kriteereissä korostuu kiinnostavuus, todella ajankohtaisuus ja visuaalisuus. Näistä se koostuu. (Ylä-Anttila 23.2.2017.)

Kyllä mä haluaisin pelkistää sen siihen, että merkittävyys ja kiinnostavuus. Kotimaisen politiikan odotettu ulostulo. Se striimataan. Ja toisaalta tämä kiinnostavuus eli human interest on tämä toinen selkeä. Kaikki mitä tehdään, putoaa jompaankumpaan kategoriaan. Parhaassa tapauksessa molempiin. (Ahtiainen 14.3.2017.)

Tekemieni teemahaastattelujen pohjalta muodostuu käsitys, että perinteisten uutiskriteerien lisäksi livestriimauksen kriteereissä korostuu visuaalisuus ja kiinnostavuus. Toki myös merkittävyys ja ajankohtaisuus, kun puhutaan nimenomaan uutistoimituksen livestriimauksista.

Jonkun verran haastateltavissa oli luettavissa pohdintaa kriteereistä ja siitä, että olisiko niitä tarpeen päivittää nimenomaan striimausten osalta.

Mun jatkuva toive on, että me oltais avarakatseisempia, että me ei oltais vain niiden uutiskriteereiden kanssa. Että me pystyttäis miettimään, että mitä me pystyttäisiin sinä päivänä näyttämään, joka kiinnostaa ja sen ei välttämättä tarvitse olla se meidän ykkösaiehe. Se voi olla 15. tärkein mutta siinä on jotain kiinnostavaa näytettävää. Tuota haluan katsoa. Tuon haluan nähdä suorana. Meidän pitää usko siihen ja siihen että, me tiedetään asioita myös analytiikan avulla. (Lehtiö 9.2.2017.)

Koska MTV Uutisten aihekirjo livestriimauksissa on erittäin laaja, on haastava määritellä tiettyjä kriteereitä, jotka koskivat erityisesti striimausta. Luonnollisesti uutistoimituksen

kaikessa journalistisessa päätöksenteossa painaa uutiskriteerit, näin myös livestriimauksien kohdalla. On kuitenkin paikallaan pohtia, riittävätkö perinteiset uutiskriteerit tässä yhteydessä.

Olisi kiva, että aiheessa olisi jotain näytettävää. Dokumentoidaan jotain. Sillä kehystetään myös sitä mitä ihmisten arjessa tapahtuu. Ei vain uutiskriteerit. (Lehtiö 9.2.2017.)

Teemahaasteluissa keskustelin useamman kerran siitä, miltä osin uutiskriteerit kohtaavat onnistuneissa livestriimauksissa. MTV Uutisten uutisjohtaja Tomi Einonen nosti esille myös ajatuksen siitä, että pitäisikö uutiskriteereiden lisäksi olla muita lisäkriteereitä striimausten kohdalla.

Kyllä se on pohdinnan paikka, että mitä striimataan ja striimataanko oikeita asioita. Pitääkö livestriimauksella olla omia tai pikemminkin lisäkriteereitä muiden lisäksi. (Einonen 9.2.2017.)

Perinteisesti ajateltuna mieleen nousee ajatus, että uutiskriteerit olisivat aina samat, vaikka sen esittämisen väline tai alusta olisi lähes mikä tahansa. Haluan kuitenkin hie-man ravistella tätä ajatusta, koska näillä kaikilla uusilla uutisten kuluttamisten muodoilla on hyvin erilaiset kohderyhmät ja käyttäjänsä. Tässä yhteydessä tarkoitan uusilla kuluttamisen muodoilla esimerkiksi eri sosiaalisen median palveluita tai vaikka livestriimauksia. Kun ajatellaan, että uutistoiminnan päätehtävä on tiedonvälittäminen, on oleellista myös tavoittaa katsojat mahdollisimman kattavasti. Tämä ei kuitenkaan enää onnistu lehtien, verkkosivujen ja television iltauutisten avulla kaikissa ikäryhmissä. Uutinen pitää osata paketoida oikealla tavalla kuhunkin palveluun tai välineeseen. Tämä ei tietenkään tarkoita sitä, että uutinen muuttuisi joksikin tässä käsittelyssä. Uutinen on uutinen, mutta painotuksilla ja näkökulmilla on mahdollista vaikuttaa sisällön kiinnostavuuteen.

Useampi haastateltavista pyöritteli, että pitäisikö striimauskynnystä jatkossa madaltaa, koska liikkuva kuva verkossa on heidän näkemyksensä mukaan koko ajan kasvava suuntaus myös uutistoiminnassa. Osa haastateltavista tuntui puolestaan miettivän, että nyt olisi hyvä kohta tarkistaa suuntaa livestriimauksien suhteen. Kuinka paljon livestriimauksia olisi tarkoitus tehdä tulevaisuudessa.

Kriteeristön painotuksissa oli muutamissa kohtaa eroja haastateltavien kesken. Käyn näitä syvällisemmin läpi seuraavassa alaluvussa.

5.4 Kriteeristön painotuserot

Tätä lopputyötä varten tekemäni teemahaastattelut tekivät näkyväksi sen, että MTV Uutisten livestriimauksien suhteen avainhenkilöiden keskuudessa on toisistaan eroavia ajatuksia striimauksikriteeristön painotuksista. Osa näkee, että sisällöllisesti tulevaisuudessa voisi tehdä enemmän kevyempiä striimejä ilmiöistä ja niiden ympäriltä ja osa kokee, että sisällössä tulisi keskittyä enemmän koviin uutisaiheisiin.

MTV Uutisten vastaava päätoimittaja Merja Ylä-Anttila tunnistaa, että livestriimaukspäätösten tekeminen ei ole täysin yksiselitteistä.

Mä tunnistan täältä toimituksesta sen, että tämä päätöksenteko on kompromissien tekoa. Erilaisten tahtoja ja näkemyksiä. Meillä myös on varmaan niin että meidän uutisbrändi televisiossa ja verkossa on hieman erilainen. Tv:ssä enemmän klassista julkisen palvelun tyyppistä broadcasting news -sisältöä ja sillä kriteeristöllä tuotettua. Verkossa se voi olla laveampaa ja se lähestyy tässä enemmän sellaisen laatuilapäivälehden tyyppistä mediaa. (Ylä-Anttila 23.2.2017.)

Ylä-Anttila näkee syiksi näihin painotuseroihin eri välineiden roolit ja brändit uutistoiminnassa. Vaikka uutistalon sisällä pyritään tekemään uutisia kaikki välineet huomioon ottaen, tutkimusaineistoni pohjalta voidaan nähdä, että osa haastatteleistani päälliköistä ajattelee enemmän verkon kautta ja osa puolestaan katsoo asioita enemmän television näkökulmasta. Käytännössä nämä erot näkyivät haastattelutilanteissa siinä, kuinka suuri tuotanto nähtiin livestriimaukselle riittäväksi. Jotkut tuottaisivat livestriimin vasta kun palat ovat kohdillaan, eli lähes televisionomaisesti. Toiset puolestaan madaltaisivat striimauksikynnystä ja aloittaisivat suoran, vaikka ei olisi heti paljoa näytettävääkään. Tässä jälkimmäisessä korostui enemmän sen sijaan mobiilimainen tekeminen. Vastaava päätoimittaja pitää tätä näkemysten kirjoa kuitenkin arvokkaana osana uutistoimitusta ja aitoa vuoropuhelua kriteereistä.

Se on mun mielestä elävä ja hyvä ristiriita ja sitä pitää toimituksessa myös vaalia, koska niillä on eri käyttäjiä myöskin (Ylä-Anttila 23.2.2017).

Jos ajatellaan, että uutiskriteerit ovat perinteisesti mielletty peilaavan yhteiskunnan arvoja ja näkemyksiä, on hyvä, että kriteeristöä on aidosti mahdollista keskustella uutistyössä. Vuoropuhelu aiheesta pitää kaikki osallistujat paremmin tietoisina omiin päätöksiin vaikuttavista tekijöistä, kun on mahdollista päästä perustelemaan näkemyksiään. Teemahaastatteluja tehdessä itselleni tuli käsitys siitä, että kaikilla haastateltavilla oli hyvin harkitut perustelut omille näkemyksilleen. En usko näiden painotuseroje vaikeuttavan

uutistyötä, koska uutisjournalismi on joka tapauksessa aina valintojen tekemistä ja niiden perustelua.

Pitää nähdä, että maailmaan kuuluu monia asioita. Osa meni verkossa radikaalimmin pelkän kiinnostavuuden ja elämyksellisyyden pariin. Uutismaailmasta siihen tuotetaan sitä, että tällä on yhteiskunnallinen merkittävyys. (Ylä-Anttila, 23.2.2017.)

Painotuseroista huolimatta kaikki olivat hyvin samoilla linjoilla sen kanssa, että kiinnostavuus ja visuaalisuus korostuvat MTV Uutisten livestriimauksissa. Näitä kahta käsitellen tarkemmin seuraavassa luvussa.

5.5 Kiinnostavuus ja visuaalisuus

Kyllä se mielenkiinto on. Jos joku asia on mielenkiintoinen, se kannattaa striimata. (Kantelinen 24.3.2017.)

Teemahaastatteluja tehdessäni kiinnostavuus nousi käsitteenä esille jokaisen haastateltavan kohdalla tavalla tai toisella. Tästä syystä näin perustelluksi käsitellä tätä kiinnostavuuden ajatusta hieman tarkemmin omassa luvussaan.

Kiinnostavuus on käsitteenä sellainen, että uskoisin jokaisen toimittajan tunnistavan pyrkimyksen kiinnostavan sisällön tuottamiseen niin tekstinä kuin kuvanakin. Tämä siitäkin huolimatta, vaikka kiinnostavuuden pyrkimystä ei ole asetettu journalistien keskeisempien toimintasääntöjen joukkoon. (Heikkilä, Ahva, Siljamäki & Valtonen 2012, 24.) Kiinnostavuuden laittaminen journalismin tavoitteeksi ei ole kuitenkaan uusi ajatus. Tästä puhutaan jo 1900 –luvun alkupuolen uutisoppikirjoissa.

Kiinnostavuus voidaan tässä yhteydessä ymmärtää monella eri tapaa. Laajimmillaan kiinnostavuuden käsitteen alle voidaan lukea myös jollain tavalla ajankohtaisuus ja aiheen merkittävyys. Koska kiinnostavuus-käsitteen alle voi lukea melkein mitä vaan, on haastavaa vetää tekemieni teemahaastattelujen pohjalta suuria linjauksia kiinnostavuudesta uutistoiminnassa. Kiinnostavuus uutistoiminnassa voisi toimia ihan omana tutkimuksen aiheena. Livestriimauksien yhteydessä kiinnostavuus tuntuu kuitenkin olevan tärkeä sisällöllinen kriteeri MTV Uutisissa.

Tutkimusaineistoani läpikäydessä mielenkiintoni tätä kiinnostavuus-käsitettä kohtaan kasvoi, koska haastateltavasta riippuen, sillä tuntui olevan eri merkitys. Merkitysten moniäänisyydestä huolimatta voidaan todeta, että kiinnostavuus koettiin erittäin tärkeäksi kriteeriksi. Jos kiinnostavuus merkitsi haastattelemilleni henkilöille eri asioita, niin voidaan olla varmoja, että myös katsojille tämä tarkoittaa lukuisia eri asioita henkilöistä riippuen. Kiinnostavaksi sisällöksi livestriimeissä nähtiin myös striimi, joka herättää katsojassaan jonkun tunteen.

Aina sen pitää herättää jollakin tavalla tunnetta ihmisessä. Kyllä niissä pitää olla se jokin odotusarvo ja tunnepuoli kaikissa. (Kantelinen 24.3.2017.)

Tunteella tässä yhteydessä ei tarkoiteta positiivista tai negatiivista tunnetta, vaan jotain tunnetta ylipäätään. Tutkimusaineistoni pohjalta voi todeta, että livestriimin voi katsoa onnistuneen monessa mielessä, jos se onnistuu koskettamaan katsojan tunteita.

Me halutaan näyttää ihmisille ne asiat, mitä tapahtuu. Me halutaan myötäelää, me halutaan kertoa ja tuoda sitä informaatiota. (Lehtiö 9.2.2017.)

Muistan lukeneeni jostain edesmenneen kirjailija ja ihmisoikeusaktivisti Maya Angeloun ajatuksen ”Ihmiset unohtavat, mitä olet sanonut tai tehnyt, mutta he eivät koskaan unohda tunteita, joita olet heissä herättänyt”. Tämä lause avaa mielestäni hyvin sitä ajatusta, miksi tunteiden herättäminen on kiinnostavaa myös uutistoiminnassa ja tiedonvälittämisessä.

Normaalit uutiskriteerit, mutta joskus joku saattaa olla visuaalisesti niin huippu juttu, että tehdään sen takia striimi (Einonen 9.2.2017).

Kiinnostavaa voi olla myös visuaalisuus livestriimissä, koska sen avulla voit päästä tutustumaan paikkoihin, joihin ei muuten olisi mahdollisuutta. Visuaalisuus striimissä voi olla toteutettu monella eri tapaa. Tapahtumapaikka voi itsessään olla visuaalisesti kiinnostava tai kiehtova. Tiedotustilaisuus on viety normaalista kokoustilasta ulos luonnon keskelle. Striimi voi olla se, että viedään katsoja sen välityksellä maan alle katsomaan, millaisiin tunneleihin Länsimetro joskus valmistuu. Metrotunneli voi olla visuaalisesti hyvinkin kiinnostava. Livestriimi voi siis avata onnistuessaan muun sisällön lisäksi hienoja visuaalisia maailmoja katsojalleen.

Kiinnostava, tärkeä, puhutteleva, jonkinlainen yhteiskunnallinen aspekti tai siinä jotain sellaista jota halutaan näyttää katsojille, jota ei olla aikaisemmin nähty, joku uutuusarvo, joku ristiriita tai me koetaan, että se on joku asia, joka ihmisille sillä hetkellä pitää näyttää. (Lehtiö 9.2.2017.)

Onnistuneena visuaalisena livestriiminä voidaan pitää viljelijöiden mielenosoitusta Senaatintorilla, joka menestyi varsin hyvin myös koko vuoden 2016 striimejä tarkastellessa, sijoittumalla kolmanneksi katsotuimmaksi livestriimiksi. Tämän livestriimin välityksellä katsojalla oli mahdollisuus hypätä traktorin kyytiin ja mukaan mielenosoitukseen Helsingin keskustaan.

Tämä livestriimi oli MTV Uutisten vuoden 2016 kolmanneksi kiinnostavin. Kuva: MTV Uutiset.

Tässä yhteydessä on syytä huomioida, että livestriimien kestot voivat olla myös aiheesta riippuen myös varsin pitkiä. Tämä viljelijöiden mielenosoitusta seuranneen striimin kesto oli jopa 77 minuuttia. Kyseessä oli siis todella pitkä kokonaisuus, mutta toteutustavaltaan perinteisistä tiedotustilaisuuksista selvästi poikkeava kokonaisuus myös visuaalisesti, koska välillä oltiin myös traktorin kyydissä.

Visuaalisuuden ja kiinnostavuuden yhteydessä teemahaastatteluissa nousi esille, kuinka loppuun asti tuotettuja livestriimien pitäisi olla silloin, kun tuottaminen on mahdollista. Televisioutisten puolella enemmän työskennelleet ajattelevat helposti, että livestriimin tulisi olla mahdollisimman paljon televisioilmaisun omaista niin sisällöllisesti kuin visuaalisestikin. Käytännössä sisältö olisi näissä tapauksissa vahvasti tuotettua, eikä esimerkiksi tyhjää studiota ei näytettäisi vieraiden vaihtuessa tai vastaavaa.

Se että koko ajan tapahtuu jotain ei ole nettistriimille välttämätöntä. Sen kaiken ei tarvitse olla niin käsikirjoitettua tai tuotettua vaan se on enemmänkin sellaista sen toimittajan silmin nähtyä suoran tekemistä ja sellaista kokemuksenomaista suoraa lähetystä. Mobiilinomaista. Se on realistisempaa. Autenttista. Dokumenttimaista. Liven tekeminen menee enemmän mobiiliin suuntaan. (Lehtiö 9.2.2017.)

Kuten Karri Lehtiö edellä, osa näkee asian eri tavalla ja veisi sisältöä rohkeasti mobiilimaisempaan ilmaisuun. Toki tähän painotukseen vaikuttaa kyseisen livestriimin sisältö ja ylipäätään, mitkä ovat toimituksen mahdollisuudet vaikuttaa striimin sisältöön.

Tutkimusaineistoni mukaan kiinnostavuus niin sisällöllisesti kuin visuaalisestikin mielletään MTV Uutisissa painotettaviksi kriteereiksi uutiskriteereiden kanssa livestriimauspäätöksiä tehdessä. Sisältö ratkaisee, oli striimi sitten toteutettu mobiilimaisemmin tai suuremmalla tuotantokalustolla. Pohdinnan arvoista on mieltä, kumpaan suuntaan MTV Uutisten livestriimauksissa halutaan ottaa askelia tulevaisuudessa tuotannon suhteen. Tulevaisuuden näkymistä jatkan seuraavassa luvussa.

5.6 Livestriimauksen tulevaisuus

Mietin lopputyöni johdannossa, että onko livestriimaus jo elänyt kulta-aikansa vai onko se vasta tulossa. Tätä kysymystä olen pyörittänyt useampaan kertaan tämän kirjoittamisprosessin aikana päätyen eri johtopäätöksiin. Millaisia livestriimauksia uutistoimituksissa tehdään viiden vuoden päästä tai tehdäänkö niitä enää ollenkaan. Toisaalta alan muutos on tapahtunut niin kovalla vauhdilla, että vaikea esittää valistuneita arvauksia edes parin vuoden päähän. Teemahaastatteluissa pyysin tästä huolimatta kuitenkin haastateltaviltani näkemyksiä livestriimauksen tulevaisuudesta.

Uskon liveen ja uskon siihen, että kuluttajat oppivat mobiiliaikakaudella kaiken näkemiseen suorana. Se on paljon kiinni siitä, miten me se tarjoillaan. (Lehtiö 9.2.2017.)

Suomessakin livestriimejä on tehty jo monia vuosia ja osittain alun kovin innostus on hieman tasoittunut. Toisaalta kevyempi tekniikka on avannut uutistoiminnassa livestriimeille uusia mahdollisuuksia, kun striimaus onnistuu pienemmällä tuotannolla ja kalustolla. Striimaus on mahdollista toteuttaa nykyisin myös varsin pienillä kustannuksilla verrattuna aiempiin tapoihin. Mobiiliteknologia on jo avannut ja tulee monien arvioiden mukaan vielä avaamaan uusia toimintatapoja suorien lähetysten tekemiseen.

Mä uskon, että Suomessa livestriimien määrä tulee seuraavien vuosien aikana kasvamaan valtavasti. Yksi asia tietenkkin se, että tekniikka kevenee ja sä pystyt tekemään tosi hyvää laatua kännykällä. Mobiilitekniikan tulo ja tulevaisuudessa kun tulee 5G-verkkoja, niin siellähän se materiaalia liikkuu nopeasti. Uskon, että entistäkin enemmän ollaan uutistapahtumissa tavalla tai toisella livenä. (Einonen 9.2.2017.)

Teemahaastatteluissa analyysijournalismin ja mobiilin rooli nousivat toistuvasti esiin etenkin, kun puhuttiin tulevaisuudessa entisestään nousevista trendeistä. Osittain mobiilitekniologia nähtiin uudenlaisen tekemisen mahdollistajana, mutta myös mahdollisena kompastuskivenä, jos sitä ei osattaisi ottaa rohkeasti uutistoimintaan mukaan. Yksi haastateltavista peräänkuulutti tässä yhteydessä pioneerihenkeä, jotta uutistoiminta pysyy kehityksessä varmasti mukana.

MTV Uutisten vastaava päätoimittaja Merja Ylä-Anttila hahmotteli älypuhelimelle samantyyppistä roolia toimittamiseen kuin on aiemmin ollut kynällä ja paperilla. Puhutaan siis erittäin suurista eroista verrattuna, niin kutsuttiin perinteiseen toimittamiseen. Ylä-Anttila arvioi, että striimaus itsessään tulee tulevaisuudessa muuttumaan juuri mobiilitekniikan avulla. Tämän hän määrittelee omassa puheessaan uudeksi livestriimaamiseksi, jotta ero tähän hetkeen tulisi näkyväksi.

Striimaus striimauksena on nyt tai hetki sitten elänyt parasta aikaansa. Eli nyt pitää löytää se seuraava vaihe. Se on varmasti sitä, että siinä voi olla jotain osia striimattuja osia tässä ja nyt, mutta myös siihen tuotettua ja editoitua lisäarvoa. (Ylä-Anttila 23.2.2017.)

Tekniikan luomat entistä kevyemmät ratkaisut ovat tietyllä tavalla pienentäneet maailmaa uutistoimituksen näkökulmasta. Nettyhteyksien huima kehitys yhdessä älypuhelimien kanssa, tulevat mullistamaan ja ovat jo osin mullistaneet tiedonvälityksen. Suorien tekeminen on entistä nopeampaa ja edullisempaan lähes mistäpäin maailmaa tahansa.

Me ollaan kymmenessä sekunnissa ulkona striimin kanssa missäpäin maailmaa, jos siellä on nettiyhteys toimittajan kännykkään. Me päästään mihin vaan. Jos mä omistaisin ison satelliittiauton tai firman, niin mua saattaisi nyt vähän kylmätä. Tuolla kentällä tekniikka koko ajan kevenee ja laatu paranee. Onhan se nyt ihan huikkeeta. (Kantelinen 24.3.2017.)

Tämä kaikki tulee muuttamaan livestriimausta entisestään. Kiinnostavaa on nähdä, puolustaako se paikkaansa nopeana ja reaaliaikaisena väylänä suoraan katsojaan vai ajaako lyhyet videot uutistapahtuman keskeltä sen ohi. Entä mitä uudistuksia sosiaalisen median uudet ja vanhat palvelut tulevat tuomaan uutistoimintaan. Nyt on jo nähty se, että

Facebook panostaa isosti liikkuvaan kuvaan niin suorana kuin videonakin. Tuleeko Facebookista pysyvä paikka uutistoimitusten livestriimeille, vaikka silloin kävijävirta ohjautuisikin uutismedian omilta alustoilta Facebookiin.

Tutkimushaastattelujeni yhteydessä MTV Uutisten tekninen tuottaja Janne Laihonen nosti esille New York Timesin tavan toimia aidon vuorovaikutuksen suuntaan Facebookiin toteutetuissa suorissa lähetyksissä.

Siellä on juontaja ja sitten vielä taustahenkilö, joka nostelee niitä kysymyksiä sinne juontajalle, kiitetään kysymyksistä jne. Aito ja luonnollinen vuorovaikutus. Siellä on myös vaikka mitä jatkokehitystäkin niihin. (Laihonen 28.2.2017.)

On mielenkiintoista nähdä, mennäänkö Suomessakin livestriimauksessa vuorovaikutuksen suuntaan sosiaalisen median palveluita käyttäen. Nykyään on jo varsin yleistä, että suorassa televisiolähetyksessä voidaan näyttää twiittejä ja muita kommentteja ruudun alalaidassa nopean moderoinnin jälkeen. Monesti nämä vuorovaikutuselementit voivat kuitenkin jäädä irralliseksi, jos vaikutus jää yksisuuntaiseksi eli niihin ei aidosti tartuta lähetyksessä lainkaan. Vuorovaikutukseen kuitenkin oleellisena osana kuuluu se, että viesti kulkee molempiin suuntiin.

Livestriimi voisi mahdollistaa vuorovaikutuksen onnistumisen, jos katsojien laittamia kysymyksiä kommentoitaisiin ja kysyttäisiin vierailta heti suorassa lähetyksessä. Tätä on jonkun verran kokeiltu television puolella esimerkiksi MTV:n Huomenta Suomi -ohjelmassa ja monesti tulokset olivat hyviä varsinkin, jos mahdollisuudesta ehdittiin kertoa hyvissä ajoin katsojille.

Livestriimausten kohdalla tilanne on kuitenkin hieman toinen, koska striimin sisältöä ei aina ennalta edes tiedetä. Voisiko toimittaja esittää livestriimissä heti katsojan kommentin tai kysymyksen ministerille tiedotustilaisuudessa. Voisimmeko tässä tilanteessa ajatella, että livestriimin toimittaja ei ole ainoastaan katsojan silmät ja korvat, mutta tässä tapauksessa hän voisi antaa katsojalle äänen vaikuttamalla tilaisuuden sisältöön.

Liikkuvan kuvan suosion noususta on puhuttu tässä tutkimuksessanikin useampaan otteeseen ja haluan nostaa sen uudelleen tarkasteluun. Liikkuvaa kuvaa on monenlaista. Osa on enemmän tai vähemmän editoitua materiaalia ja osa voi olla kokonaan suorana esitettävää sisältöä kuten livestriimaukset ovat sen perinteisessä merkityksessä.

Mun mielestä striimi ei ole se fokus. Enemmänkin se on video. Me ollaan siinäkin ikään kuin kartoitusvaiheessa ihan kuin varmaan kilpailijatkin, että millaista video kannattaa tehdä. Millaisesta videosta mainostajat ovat valmiita maksamaan. Striimi on osa sitä, mutta se ei määrittele sitä. (Ahtiainen 14.3.2017.)

Enää ei voida sanoa, että tehdään yksi video, joka sopii kaikkiin jakeluteihin. Jokaisella alustalla on omat erikoisvaatimuksensa ja ominaispiirteensä. Nämä täytyy ottaa huomioon, jotta sisältö löytää kuluttajansa kunnolla. Tämä taas tarkoittaa kustannusten nousua tuotannossa. Esimerkiksi Al Jazeera hakee aktiivisesti teknologiaa ja yrityksiä, jotka voisivat yksinkertaistaa työprosessia ja sitä kautta laskea kustannuksia videotuotannon räätälöimisessä eri kanaviin. (Kalogeropoulos, Cherubini & Newman 2016, 32.)

Toinen kiinnostava seikka on droonijournalismin rooli uutistoiminnassa. Dronijournalismissa tarkoitan kauko-ohjattavilla kamerakopterilla kuvattua uutisisältöä. Tällä hetkellä niitä käytetään maailmalla erityisesti kriisi- ja sota-alueilla. Suomessa droneja eli kamerakoptereita on hyödynnetty esimerkiksi isojen rakennustyömaiden, suurien yleisötapahtumien, tulva- tai myrskytuhojen kuvaamiseen. (Lauk, Uskali & Kuutti 2016, 4, 15.) Heinäkuussa 2017 Helsingin Sanomat julkaisi artikkelin vedenalaisista kuvausdronista, joista osaa povaa uutta aluevaltausta droonikuvaukseen kuluttajien keskuudessa. Nähtäväksi jää tuleeko vedenalaisesta kuvauksesta uusi trendi myös droonijournalismiin (Helsingin Sanomat, 1.7.2017.)

Tästä kaikesta voidaan päätellä ainakin sen, että liikkuvan kuvan suosion uskotaan kantavan vielä pitkään uutistoimituksissa. Mielenkiinnolla seuraa, alkaako joku uutistoimija isommin yhdistämään livestriimauksen droonijournalismiin. Toistaiseksi näin ei ole vielä tietojeni mukaan tapahtunut.

Ajatus siitä, että ollaan koko ajan live, niin on se mihin suuntaan mennään. Ruotsissa se näkyi hyvin vahvasti, että rima suoran nettistriimin aloittamiseen oli hyvin matala. Siinä ei päde samat lainalaisuudet kuin television tekemisessä. (Lehtiö 9.2.2017.)

Livestriimauksen kannalta on kiinnostavaa miettiä, että kasvaako suorien lähetysten suosio siinä liikkuvan kuvan suosion rinnalla. Näin ainakin suurin osa haastattelemistani MTV Uutisten päälliköistä uskoo.

5.7 Yhteenveto tuloksista

Tässä luvussa käyn yhteenvetona läpi keskeisimmät havaintoni tutkimusaineistosta, joka koostui MTV Uutisten livestriimauspäätöksiin vaikuttavien henkilöiden teemahaastatteluista.

MTV Uutisissa pyritään livestriimauksella omalta osaltaan vastaamaan uutisjournalismin reaaliaikaisuuden vaateeseen, jonka on käynnistänyt digitaalisuuden ja mobiiliteknologian huima kehitys ja tätä kautta median käytön muutos. Haastateltavat korostivat livestriimauksien kohdalla sen todistusvoimaa ja livearvoa, koska uutinen on mahdollista nähdä sen välityksellä suorana. Tärkeänä pidettiin sitä, että katsojalle pystytään antamaan lupaus striimin sisällöstä etukäteen ja sitten täyttämään striimissä nämä odotukset.

MTV Uutisissa livestriimausta käytetään yhtenä uutisjournalismin välineenä tilanteissa, joissa pystytään reaaliaikaisesti jakamaan tietoa uutisesta. Tässä yhteydessä useampi haastateltava totesi, että livestriimaus ei ole enää valinta, vaan enemmänkin välttämättömyys tai pakko ollakseen uskottava toimija uutistoiminnassa. Osa haastateltavista oli valmiita laskemaan striimauskynnystä, koska liikkuvan kuvan merkitys uutistoiminnassa ja uutisten kuluttajissa on korostunut entisestään.

Uutistoiminnan muutos on muuttanut myös toimittamista, koska reaaliaikaisuuden lisääntyessä toimittajan pitää pystyä analysoimaan tietoja hetkessä ja esiintymään suorissa lähetyksissä luontevasti. Voidaan ajatella, että toimittajuus tulee entisestään lähestymään tutkijan ja asiantuntijan roolia, koska uutisen osuessa kohdalla pitää olla mahdollisimman pian valmis analysoimaan tapahtunutta suorassa lähetyksessä vieraiden kanssa. Etukäteisvalmistelujen sijaan, toimittajan tietopohjan tulee olla koko ajan kunnossa ja päivitetty.

Livestriimauksen kriteeristön määrittelyn jokainen haastateltava aloitti pohdinnalla perinteisistä uutiskriteereistä. Osa haastateltavista pohti, pitäisikö livestriimauksen yhteydessä olla jotain lisäkriteereitä tai pitäisikö striimauskriteeristöä ylipäättään päivittävää tulevaisuudessa. Suurin osa haastateltavista korosti tutkimusaineistossa striimien kohdalla aiheen kiinnostavuutta ja visuaalisuutta.

Kiinnostavuus käsitteenä nousi vahvasti esille teemahaastatteluissa ja se nähtiin erittäin tärkeäksi kriteeriksi MTV Uutisissa livestriimauksien yhteydessä. Kiinnostavaksi koettiin

myös sisältö, joka herättää katsojassaan tunteita. Visuaalisuus koettiin jo itsessään kiinnostavaksi. Visuaalisuutena tässä yhteydessä haastateltavat määrittelivät esimerkiksi sen, että livestriimauksen avulla katsojan on mahdollista päästä paikkoihin, joihin hän ei ehkä muuten pääsisi kuten Länsimetron tunneliin tai vaikka traktorin kyytiin viljelijöiden mielenosoitukseen Senaatintorille.

Livestriimaukskriteereiden yhteydessä haastateltavien vastauksista näkyi kaksi toisistaan erilaista painotusta. Osa kokee, että sisällöllisesti voisi tehdä enemmän kevyempiä striimejä ilmiöistä ja niiden ympäriltä, ja osa painottaa, että sisällössä tulisi keskittyä enemmän koviin yhteiskunnallisesti merkittäviin uutisaiheisiin. Tutkimusaineistoni pohjalta voidaan nähdä, että osa haastatteleistani henkilöistä ajattelee enemmän verkon kautta ja osa puolestaan katsoo asioita enemmän television näkökulmasta. Nämä näkökulmaerot saavat aikaan paikoin painotuseroja kriteeristöissä. MTV Uutisten vastaava päätoimittaja Merja Ylä-Anttila tunnistaa painotuserot ja pitää tätä näkemysten kirjoa arvokkaana osana uutistoimitusta ja arvostaa tätä aitoa vuoropuhelua kriteereistä.

MTV Uutisissa livestriimaus on kuulunut osana uutisjournalismiin jo vuosien ajan. Haastatteluissa osa arvioi, että alun kovin innostus niiden tekemiseen olisi tasoittunut. Toisaalta huimaa vauhtia kehittyvä mobiiliteknologia on avannut ja tulee varmasti vielä avaamaan lisää mahdollisuuksia livestriimauksen toteuttamiseen uutistoiminnassa. Mobiilitekemiselle annettiin tutkimusaineistossani suuri painoarvo. Sitä hahmoteltiin yhtä merkittäväksi toimittajan työkaluiksi, kuin ennen olivat kynä ja paperi.

Liikkuvan kuvan suosioon uskoivat kaikki haastattelemani henkilöt MTV Uutisissa. Osa painotti liikkuvan kuvan yhteydessä enemmän nimenomaan suoria lähetyksiä ja osa nosti esille tässä yhteydessä videotuotannon. Vuorovaikutuksen roolia tulevaisuuden livestriimauksissa pohti teemahaastatteluissa muutama henkilö. Maailmalla livestriimausta on paikoin kehitetty juuri aidon vuorovaikutuksen suuntaan.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että uutisjournalismi uudistuu kovaa vauhtia. Haastateltavat esittivät valistuneita näkemyksiä tulevasta. Seuraavan viiden vuoden aikana tulemme varmasti näkemään tarkemmin, mihin suuntaan ala kehittyi. Tällä hetkellä siitä voi esittää arvioita, mutta ei juuri mitään muuta varmaa kuin että liikkuvan kuvan voittokulku ei ole vielä uutisjournalismissa pysähtynyt.

6 Loppupäätelmät ja kehitysideat

Tässä tutkimukseni viimeisessä luvussa teen loppupäätelmäni MTV Uutisten livestriimauksesta uutisjournalismin välineenä ja tuon myös kehitysideani esille.

Aloittaessani tätä tutkimusta tiesin aiheesta paljon, mutta tämän prosessin aikana tietämykseni aiheesta on kasvanut enemmän kuin osasin etukäteen ajatella. Livestriimaus peilaa mielestäni niin tekniseltä toteutukseltaan kuin myös sisällöllisesti hyvin tämän hetken koko uutismediakentän tilannetta. Perustan väitteeni kahteen asiaan.

Ensinnäkin reaaliaikaisuus on entistä merkittävämpi osa yhteiskuntaamme ja sitä kautta myös uutistoimintaa. Katsojat eivät enää yksinkertaisesti odota kotiin tai omalle koneelle pääsyä. Tieto on saatava heti. Uutinen on siis pystyttävä jakamaan reaaliajassa ja tässä livestriimaus suorana väylänä katsojien älypuhelimeen erittäin toimiva ratkaisu. Toinen keskeinen asia on liikkuvan kuvan merkityksen kasvu ajassamme. Tässäkin mielessä livestriimaus puolustaa hienosti paikkaansa tarjoamalla liikkuvaa kuvaa reaaliajassa.

Koska olen opiskellut medianomiksi suuntautumalla monimediatoimittamiseen, minulle monimediallisuus eli siis äänen, kuvan ja tekstin hyödyntäminen yhdessä tai erikseen journalismissa on ollut itsestään selvää. Työkokemuksiani olen saanut kartuttaa mielenkiintoisena aikana, koska olen nähnyt käytännön tekemisessä muutoksen niin kutsutussa perinteisessä toimittamisessa ja toimittamisen perusvälineistössä. Digitaalisuuden myötä kynä ja paperi ovat jäämässä unholaan toimittajan perusvälineinä ja tilalle ovat tulleet älypuhelimet. Niillä voit kirjoittaa, tallentaa, kuvata ja editoida ääntä ja videota, ottaa kuvia artikkeleihin ja tarkistaa faktoja. Muutos on ollut valtava jo tähän päivään mennessä, mutta uskon että olemme ottamassa tässä vasta ensimmäisiä askelia. Uskallan väittää, että kehityksen vauhti tulee vielä kiihtymään entisestään.

Toimittajuus on kokenut isoja muutoksia, kun dead line –ajasta on siirryttyä online-aika-kauteen. Toimittajan pitää pystyä reagoimaan uutisiin heti ja tarvittaessa jopa analysoimaan parhaillaan tapahtuvaa uutista suorassa lähetyksessä. Asiantuntijarooli korostuu, mutta samalla nousee erittäin tärkeäksi toimittajan esiintymistaidot. Katsojalle pitää antaa mahdollisuus keskittyä uutisen sisältöön, eikä seuraamaan jännittyneen toimittajan esiintymistä ja miettimään selviytyykö toimittaja lähetyksestä, ja jos selviytyy, niin millä tavalla. Kaikkien ei tarvitse olla karismaattisia tähtitoimittajia, mutta livestriimauksissa

tarvitaan luontevia ja selkeästi esiintyviä toimittajia, joilla on nopeat hoksottimet. Puhutaan siis hyvin erilaisista taidoista kuin on esimerkiksi puhuttu kymmenen vuotta sitten hyvän toimittajan ominaisuuksina. Allekirjoitan täysin Tulevaisuuden tutkimuslaitoksen heikkoihin signaaleihin perustuvan näkemyksen siitä, että toimittajan ja tutkijan roolit tulisivat lähemmäksi toisiaan tai jopa osittain yhdistymään.

Osa nykyisistä toimittajista on ottanut uudet työkalut ja työtavat jopa hämmästyttävän nopeasti haltuun, hyödyntäen niistä aina parhaiten tilanteeseen sopivat ominaisuudet. Kaikille toimittajuuden muutokset eivät ole olleet niin helposti vastaanotettavissa ja omaksuttavissa. Voi mielestäni perustellusti sanoa, että media ei ole ainoastaan murroksessa, vaan alan muutoksen takia myös toimittajuus on muuttunut ja muutos jatkuu edelleen.

MTV Uutisissa striimauskriteeristö pohjautuu pitkälti uutiskriteereihin, vaikka monessa kohtaa korostettiinkin erityisesti kiinnostavuutta ja visuaalisuutta. Kriteeristössä oli myös havaittavissa erilaisia painotuseroja haastateltavien kesken. Tästä syystä selkeyttäisin kriteeristöä livestriimausten suhteen. En lisäisi kriteereitä, vaan enemmänkin karsisin listan mahdollisimman yksinkertaiseksi sopimaan parhaiten nimenomaan livestriimauksen tarpeisiin. Kaikki uutistapahtumat eivät vain sovellu striimattavaksi. Tässä yhteydessä hyödyntäisin myös MTV Uutisten keräämää dataa livestriimeistä, jotta MTV Uutisten oman striimauskriteeristön saisi viilattua huippuunsa.

Tällä hetkellä useampi kotimainen uutistalo saattaa striimata samaa tiedotustilaisuutta omille katsojilleen vierivieressä. Sisältö on näissä tapauksissa suurelta osin täysin identtistä. Nyt olisi aika löytää oma linja ja tapa erottua joukosta. Koska uutistapahtumien sisältöön ei pysty vaikuttamaan, on erottumisen tavat löydettävä toisaalta.

MTV Uutisten kohdalla lähtisin hakemaan selkeää eroa kilpailijoihin hyödyntämällä enemmän tunnettuja uutispersooniamme livestriimauksissa. Toimittaja voisi kertoa ennen varsinaista uutistapahtumaa esimerkiksi tiedotustilaisuutta, että mihin tilaisuudessa kannattaa nyt kiinnittää erityistä huomiota ja ikään kuin antaa katsojalle valmiit työvälineet uutisen käsittelyyn. Minun ei silloin katsojana tarvitsisi lukea aiheesta monia artikkeleja ennen striimiä, vaan muutamassa minuutissa minulle kerrotaisiin, mistä on kyse ja mikä on oleellista. Tilaisuuden jälkeen toimittaja sitten kokoaa ja analysoi keskeiset kohdat ja esittäisi tarvittaessa lisäkysymyksiä uutistapahtuman kohteelle.

Pelkistetysti voisi siis ajatella, että toimittaja veisi selkeästi aiheeseen ja lopuksi vetäisi vielä reaaliaikaisesti yhteen. Tähän toki tarvitaan toimittajalta valtavaa asiantuntijuutta, mutta toimittajilta tätä myös löytyy. Olen havainnut tämän, kun olen tätä lopputyötä kirjoittaessa katsonut lukuisia erilaisia MTV Uutisten livestriimejä läpi. Tässä mielessäkin koen erittäin järkeväksi pyrkiä erottumaan kilpailijoista nimenomaan analyysijournalismin roolia korostamalla.

Toinen varteenotettava erottumisen paikka olisi sosiaalisen median kommentointimahdollisuuksien hyödyntäminen niin, että syntyisi aito vuorovaikutus katsojiin. Tämän toteuttaminen vaatii jonkin verran lisäresursseja, mutta voisi onnistuessaan avata livestriimauksiin ja katsojasuhteeseen ihan uuden ulottuvuuden. Käytännössä vuorovaikutuksen pitäisi olla niin suora, että katsojan olisi mahdollisuus saada vastaus kommenttiinsa tai kysymykseen suoraan striimissä. Parhaimmillaan toimittaja voisi toimia katsojien äänenä esimerkiksi tiedotustilaisuudessa kysymällä katsojia askarruttavan asian lähetyksessä reaaliaikaisesti.

Tv-ohjelmien puolella MTV:llä on jo pitkään osattu hyödyntää sosiaalisen median palveluita suorissa lähetyksissä, mutta livesriimausmaailmassa tässä olisi vielä uutta otettavaa ja opittavaa. Uutisjournalismin puolella tähän voisi olla katsojilla entistä enemmän kiinnostusta, koska viime kuukaudet on paljon käyty keskustelua Yleisradion uutisten uskottavuudesta, journalistisista linjoista ja median roolista yhteiskunnassamme. Aidon vuorovaikutuksen kautta katsojiin MTV Uutiset pystyisi avaamaan myös toimintatapoja ja journalistisia päätöksiä paremmin yleisölle.

Koska liikkuvan kuvan merkitys yhteiskunnassamme on suuri erityisesti nuorempien ikäryhmien kohdalla, rekrytoisin MTV Uutisiin muutaman nuoremman journalistin kokeilemaan ja löytämään ne parhaimmat tavat hyödyntää livestriimausta tulevaisuudessa uutistoiminnassa. Näin MTV Uutiset pystyisi samalla perillä uusimmasta tekniikasta. Ihanteellista olisi, jos tätä kautta löytäisimme tavan, palvelun ja tyylin, miten voisimme tarjota uutisia nuorempien ikäryhmien tarpeisiin ja palveluihin.

Tästä huolimatta voi ja pitää seurata myös muiden maiden uutistalojen edesottamuksia livestriimauksissa, mutta kaikkea ei voi kopioida sellaisenaan Suomeen. Pitää tuntea se, mitä suomalaiset haluavat ja miten he sen tiedon uutisesta kuluttavat. Markkinamme ovat varsin pienet, mutta voimme napata muiden tekemisistä ne tänne parhaiten sopivat

käytännöt. Tämä toki vaatii pioneerihenkeä, rohkeutta epäonnistua ja tarvittaessa uskallusta vaihtaa suuntaa uuteen.

Vuosi 2016 toi mediakentälle käsitteen valemedia ja tänä vuonna 2017 on puhuttu paljon vaihtoehtoisesta totuudesta Yhdysvaltojen uuden presidentin Donald Trumpin vannottua virkavalansa. Vaikka livestriimauksella on onnistuessaan todistusvoima ja myös livearvo, ei tämä ole täysin ongelmaton tapa tiedonvälittämiseen. Suorassa lähetyksessä faktojen tarkistaminen ei ole aina mahdollista reaaliaikaisesti. Tässä mielessä journalististen valintojen tärkeys ja merkitys kasvavat livestriimaustilanteissa, jotta uutistoiminnassa voidaan luottaa kuvälähteiden luotettavuuteen sisällöllisesti.

Livestriimillä voidaan parhaimmillaan taistella valheita vastaan näyttämällä asiat niin kuin ne ovat. Epäonnistuessaan livestriimissä voidaan puolestaan antaa vaihtoehtoiselle totuudelle iso estradi ja yleisö. Koen tärkeäksi selkeyttää MTV Uutisten livestriimauksen kriteeristöä.

MTV:n tv-uutisten katselu on median pirstaloitumisesta huolimatta hyvällä tasolla ja jopa kasvussa. Tulevaisuuden kannalta voisi olla paikallaan miettiä tv-uutisten ja livestriimien suhdetta toisiinsa, varsinkin kun reaaliaikaisuus tuntuu olevan jatkossakin niin merkittävässä roolissa.

Jäin miettimään tätä, kun seurasin kesäkuun alussa 13.6.2017 Suomen hallituksen kriisiä ja sen yllättäviä käännteitä. Seitsemän uutisten aikaan oli tarkoitus olla Kesärannassa pääministeri Sipilän tiedotustilaisuus aiheesta. Odotukset tilaisuuden suhteen olivat erittäin suuret ja mielenkiintoarvoa oli valtavasti. Harmillisesti tv-uutislähetys ehti loppua ennen kuin myöhässä alkanut tiedotustilaisuus ehti alkamaan. Tässä oli tuhannen taalan paikka informoida katsojia, että tilaisuus olisi mahdollista nähdä livestriiminä MTV Uutisten nettisivuilla.

Uutiset tapahtuvat silloin kun tapahtuvat tv-uutisten aikatauluista riippumatta. Reaaliaikaisuus on keskeistä uutistoiminnassa ja teknisesti usein myös täysin mahdollista, jos hyödynnetään livestriimauksen mahdollisuuksia. Yksinkertaistetusti voisi ajatella, että livestriimien välityksellä olisi mahdollisuus uutisten reaaliaikaiseen seuraamiseen. Tv-uutisten rooli painottuisi tulevaisuudessa enemmän taustoitukseen ja analysointiin. Tässä valossa tv-uutisissa olisi timanttinen paikka kertoa katsojille näistä mahdollisuuksista seurata tapahtumia suorana.

Juhannuksena 2017 Sub toteutti yhteistyössä Prisman kanssa Hihna 247 –lähetysten, joka esitti suorana livestriiminä kassahihnakuvaasi asiakkaiden juhannusostoksista. Asiakkaita lähetyksessä ei näytetty. Markkinointitempauksena tehty suora lähetys alkoi neljältä iltapäivällä Prisman Facebook-sivuilla ja siirtyi lähellä puolta yötä esitettäväksi Subille eli television puolelle. Lähetys oli koko ajan suora, koska Kannelmäen Prisma on auki ympäri vuorokauden. Vaikka kyseessä oli markkinointisatsaus, eikä uutisjournalismi, kertoo tämä mielestäni paljon tästä ajasta ja tästä syystä koin myös tarpeelliseksi nostaa kyseisen tempauksen esille.

Mediatutkijat käyttivät tässä yhteydessä termiä hidas televisio tai slow tv kuvaamaan lähetyksen rauhallista sisältöä. Mediatutkija Veijo Hietalan käsityksen mukaan luontoa seuraavat pitkät livestriimit kuten aiemmin mainittu Norppalive voidaan lukea slow tv:n genreen, kuten myös esimerkiksi Linnan juhla -lähetykset. Hietalan mukaan näyttää siltä, että ihmisillä olisi tarve hitaaseen reaaliaikaiseen television katseluun, jossa todellisuus pyörii omaan tahtiinsa. (MTV 2017.)

Kahdeksan tunnin Hihna 247-livestriimilähetystä katsottiin yli miljoona kertaa, ja se keräsi kymmeniä tuhansia kommentteja sosiaalisessa mediassa. Voidaan perustellusti puhua juhannuksen 2017 ilmiöstä. Hihna 247 –livestriimin saama suuri suosio herätti minut miettimään, onko nopeuden ja reaaliaikaisuuden tavoittelu muuttumassa uutisjournalismissa tulevaisuudessa jollain aikataululla hitaan television suuntaan eli uutisjournalismin kohdalla voitaisiin mielestäni tässä yhteydessä puhua laadukkaasta ja taustoittavasta journalismista.

Kiinnostavaa olisi pystyä arvioimaan yhteisöllisyyden merkitystä uutisjournalismin tulevaisuudessa. Tällä hetkellä uutisten livestriimit pystyvät hienosti kattamaan myös yhteisöllisyyden tarvetta päästämällä katsojat striimin välityksellä tiedonlähteille. Tukholman yliopiston mediatutkija Anu Koivunen ei kuitenkaan halua puhua Hihna 247 –lähetyksen yhteydessä ”leirinuotioilmiöstä”, vaan markkinointitapahtumasta ja natiivimainonnasta (MTV 2017). Itse en näe asiaa näin mustavalkoisena. Livestriimi voi nousta ilmiöksi ajassa, oli se sitten toteutettu niin markkinointi kuin vaikka uutismielessäkin. Eikä mielestäni se, että kyseessä oli markkinointitapahtuma, vähennä lainkaan ilmiön merkittävyyttä ajassamme. Hihna 247 oli joka tapauksessa keskustelunaihe tänä juhannuksena arjessamme, ja siinä mielessä kyse oli leirinuotio-ilmiöstä.

Tässä työssäni tarkastelen aihetta livestriimauksien suhteen avainhenkilöiden näkökulmasta heidän omien ajatustensa kautta. Jatkotutkimusta ajatellen olisi kiinnostavaa selvittää, miten uutistoimituksessa suhtaudutaan livestriimaukseen. Miten striimissä esiintyvä toimittaja tai striimin kuvaaja ajattelee striimeistä suhteessa uutisjournalismiin? Määrällistä tutkimusta hyödyntämällä olisi mahdollista saada asiasta myös laajempaa ymmärrystä koko uutistoimitustan ajatellen. Lisäksi koko alan kannalta olisi varmasti silmiä avaavaa selvittää katsojatutkimuksella, miten uutisten livestriimejä tällä hetkellä ylipäätään katsotaan. Onko uutisstriimi katsojalla esimerkiksi auki taustalla vai katsotaanko sisältöä keskittyneesti? Entä miten katsominen muuttuu henkilön käyttämän päätelaiteen mukaan vai muuttuuko?

Tulevaisuudessa reaaliaikainen uutisointi ja liikkuva kuva jatkavat voittokulkuaan. Onko livestriimaus tässä yhtenä väylänä mukana? Entä millaisia livestriimit ovat tulevaisuudessa? Näitä jään jännityksellä odottamaan.

Lähteet

Aaltola, Juhani & Raine Valli, Raine (2010) Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineistonkeruu. Kolmas painos. Jyväskylä. PS-kustannus

BBC: History of the BBC

<http://www.bbc.co.uk/historyofthebbc/research/programming/coronation>. (Luettu 16.5.2017)

Eduskunnan täysistuntojen verkkolähetykset uudistuvat.

<https://www.eduskunta.fi/FI/tiedotteet/Sivut/Eduskunnan%20täysistuntojen%20verkkolähetykset%20uudistuvat.aspx>. (Luettu 7.3.2017)

Heikkilä, Heikki & Ahva, Laura & Siltamäki, Jaana & Valtonen, Sanna (2012) Kelluva kiinnostavuus. Jyväskylä. Vastapaino.

Heinonen, Sirkka & Ruotsalainen, Juho (2015) KUDOS. Median ja journalismin viriäviä tulevaisuuksia. MEDEIA-hankkeen loppuraportti. Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto.

Helsingin Sanomat: Vesidrone voi olla tulevien kesien hittilelu – Laitteella voi jopa pyydystää kalan. <http://www.hs.fi/kotimaa/art-2000005275059.html> (Luettu: 5.7.2017)

Hietala, Veijo (2007) Media ja suuret tunteet. Johdatus 2000-luvun uusromantiikkaan. Helsinki: BJT Finland Oy

Hirsjärvi Sirkka & Hurme Helena (2004) Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi Sirkka, Remes Pirkko, Sajavaara Paula (2002) Tutki ja kirjoita. 6.-8. Painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Journalisti-lehti. Mojovaa uutistystä 3.9.2015.

<https://www.journalisti.fi/artikkelit/2015/10/mojovaa-utistyt/> (Luettu 7.3.2017)

Kalogeropoulos, Antonis & Cherubini, Federica & Newman, Nic (2016) The Future of online news video. Reuters Institute for the study of journalism

Kangaspunta, Seppo (2013) Sekakäyttöä ja salarakkautta. Digi-tv ja monimediaisuus murros Suomessa. Tampere: Suomen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print

Kunelius, Risto (2003) Viestinnän vallassa. Johdatusta joukkoviestinnän kysymyksiin. Werner Söderström osakeyhtiö. Helsinki

Kuutti, Heikki (2012) Mediasanasto. Jyväskylä: MediaDoc Oy

Kuutti, Heikki (2015) Todenmukainen journalismi. Jyväskylä: Grano

Lauk, Epp & Uskali, Turo & Kuutti, Heikki (2016) Kauko-ohjattavien kamerakopterien toimituskäyttö. Viestintätieteiden laitos, Jyväskylän yliopisto

Lindholm, Martti (2016). Yritykset. Pysykää poissa somesta vuonna 2017. Blogikirjoitus. Ellun kanat 20.12.2016. <http://ellunkanat.fi/yritykset-pysykaa-pois-somesta-vuonna-2017/> (luettu 14.1.2017).

Lyytinen, Jaakko, (2007). Tässä ne tulevat, Kymmenen uutiset. Teoksessa Television viisi vuosikymmentä. Toim. Juhani Wiio. Tammer-paino: Tampere

Marriot, Stephanie (2007) Live Television. SAGE publications

MTV: Osallistumisen kokemus houkutti katsomaan lähetystä kassahihnalta - voi myös tyydyttää tirkistelyn tarvetta. <https://www.mtv.fi/uutiset/kotimaa/artikkeli/osallistumisen-kokemus-houkutti-katsomaan-lahetysta-kassahihnalta-voi-myos-tyydyttaa-tirkistelyn-tarvetta/6484838> (Luettu 29.6.2017)

Newman, Nic (2017) Journalism, media and technology trends and predictions 2017. Reuters Institute for the study of journalism.

Nielsen data illuminates habits of the "online video generation" <http://www.nielsen.com/us/en/insights/news/2008/nielsen-data-illuminates-habits-of-the-online-video-generation.html>. (Luettu 16.5.2017)

Päätoimittajien kannanotto: Luotettavan median puolesta. <http://yle.fi/uutiset/3-8709207> (Luettu 28.2.2017)

Pönkä, Harto (2014) Sosiaalisen median käsikirja. Jyväskylä: Docendo Oy

Ramonet, Ignacio (2012) Mediaräjähdyksessä Journalismi hajonneen viestinnän aikakaudella. Suomennos Hermannin Yli-Tepsa. Alkuperä: L'Éclat du journalisme. Helsinki. Into.

Riegert, Kristina, Olsson, Eva-Karin (2006). The importance of ritual in crisis journalism. Julkaistu online 24.4.2007.

Seppänen, Janne (2005): Visuaalinen kulttuuri. Teoriaa ja metodeja mediakuvaan tulkitsemiselle. Tampere: Vastapaino

Seppänen, Janne, Väliaverronen, Esa (2012) Mediatyhteiskunta. 3. Painos. Tampere: Vastapaino

TNS StreamMetrix – riippumaton videomittauksen ratkaisu https://www.tnsgallup.fi/sites/default/files/old/uutiset/TNS_StreamMetrix_Lehdistotiedote_14.10.2008.pdf. (Luettu 1.6.2017)

Uskali, Turo (2013) Jokapaikan journalismi. Jyväskylä: Turo Uskali & Management Institute of Finland MIF Oy

Vilka, Hanna (2015) Tutki ja kehitä. 4. Uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus

Väliaverronen, Esa (2009) Journalismi murroksessa. Helsinki: Oy Yliopistokustannus, HYY Yhtymä
(Laura Juntunen: Kiireen ja kilpailun haasteet journalistiselle etiikalle 171-192)

Wolff, Michael (2015) Television is the new television. The unexpected triumph of old media in the digital. New York: An imprint of Penguin Random House LLC

WWF: Norppalive päättyi –katselukertoja yli kolme miljoonaa
<https://wwf.fi/wwf-suomi/viestinta/uutiset-ja-tiedotteet/WWF-n-Norppalive-paattyi---katselukertoja-yli-kolme-miljoonaa-3207.a> (Luettu 5.6.2017)

WWF: Norppalive päättyi.
<https://wwf.fi/wwf-suomi/viestinta/uutiset-ja-tiedotteet/Norppalive-paattyi---katso-videoilta-miten--2787.a> (Luettu 7.3.2017)

Ylä-Anttila, Aleks (2016) "TV- uutiset yhä kruununjalokivi" – MTV:n televisiouutisten muutos vuosina 2007–2015. Journalistiikan pro gradu –tutkielma. Viestintätieteiden laitos, Jyväskylän yliopisto.

Haastattelut

Ahtiainen, Ilkka (2017) toimituspäällikkö, MTV Uutiset. Haastateltu 14.3.2017.

Einonen, Tomi (2017) uutistuotantojohtaja, MTV Uutiset. Haastateltu 9.2.2017.

Haapsaari, Mona (2017) verkon uutistuottaja, MTV Uutiset. Haastateltu 5.2.2017.

Kantelinen, Johannes (2017) luova johtaja, MTV Uutiset. Haastateltu 24.3.2017.

Laihonen, Janne (2017) tekninen tuottaja, MTV Uutiset. Haastateltu 28.2.2017.

Lehtiö, Karri (2017) verkon toimituspäällikkö, MTV Uutiset. Haastateltu 9.2.2017.

Ylä-Anttila, Merja (2017) vastaava päätoimittaja, MTV Uutiset. Haastateltu 23.2.2017.

Teemahaastattelujen kysymysrunko

Striimi

Miten määrittelet MTV Uutisten livestriimaaman kotimaisen sisällön?

Millaisiin sisältöihin livestriimaus mielestäsi parhaiten sopii?

Tavoitteet

Mitä striimeillä tavoitellaan?

Millainen on hyvä striimi? (Esimerkkejä)

Millainen on huono striimi? (Esimerkkejä)

Miten suhtaudut suurten klikkausmäärien tavoitteluun?

Kriteerit

Millaisilla kriteereillä MTV Uutisissa striimauspäätös tehdään?

Mitkä asiat vaikuttavat striimauspäätökseen?

Millainen on tekniikan rooli?

Millainen rooli journalismilla on striimauspäätöksessä?

Onko kriteereitä tarpeen päivittää?

Uutiskilpailu

Millaisena pidät MTV Uutisten livestriimejä sisällöllisesti tällä hetkellä?

Onko järkevää, että välillä MTV, Yle, HSTV ja iltapäivälehdet striimaavat kaikki saman tilaisuuden omille nettisivuille? Miksi?

Tulevaisuus

Millaisiin sisältöihin MTV Uutisissa pitäisi striimauksissa keskittyä?

Mitkä asiat näet suurimpina esteinä tulevaisuudessa?

Miten nämä haasteet ratkaistaa? (Konkreettisia ideoita)